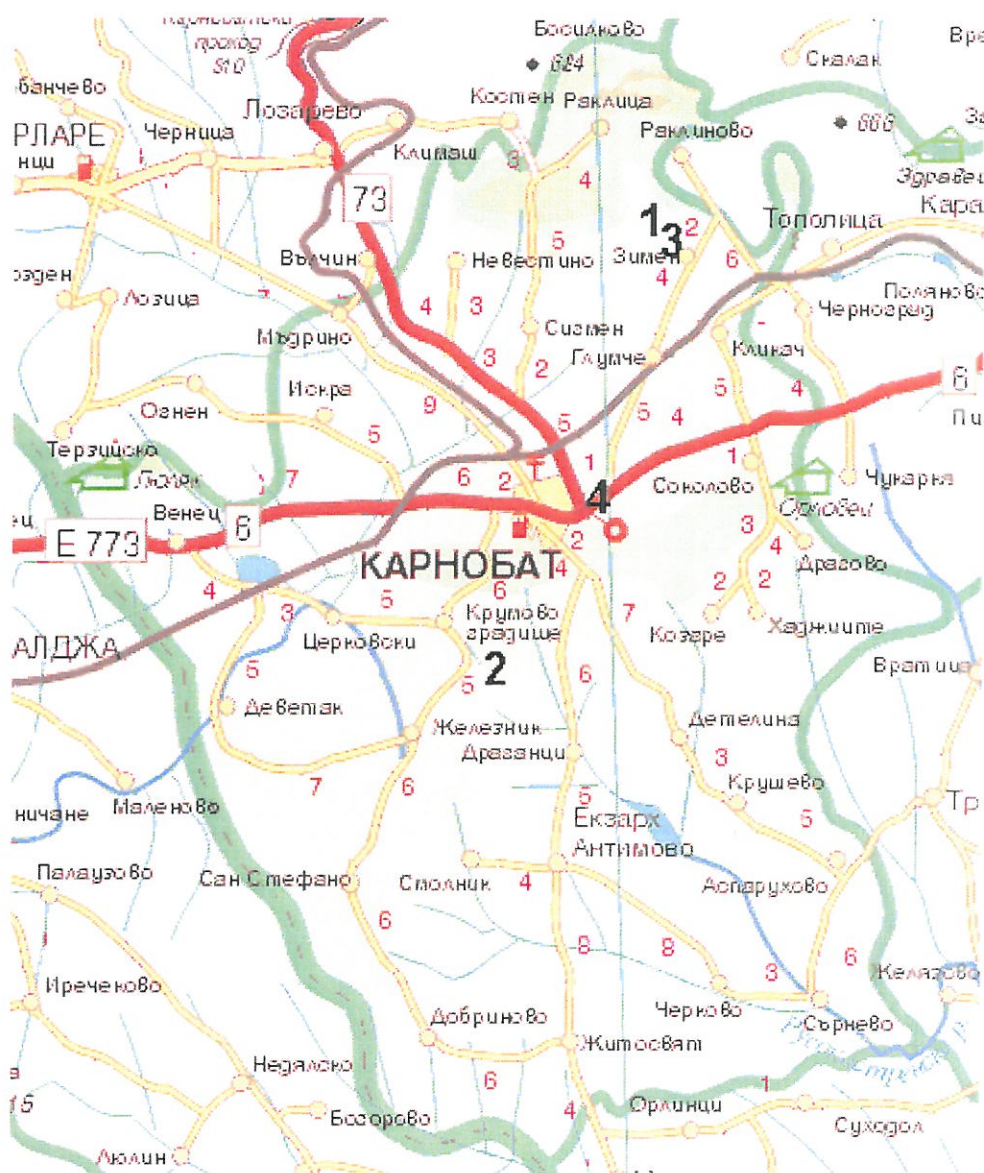

ПЛАНОВО ЗАДАНИЕ ЗА ИЗРАБОТВАНЕ НА ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА КАРНОБАТ

СЪДЪРЖАНИЕ:

Съдържание

ВЪВЕДЕНИЕ.....	3
I. ОСНОВНИ ПАРАМЕТРИ	6
Общи постановки. ПРИОРИТЕТИ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ	7
ПРИРОДНИ ФАКТОРИ	10
ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ	15
РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНАТА СФЕРА И ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ.....	17
УСТРОЙСТВЕНИ ФАКТОРИ.....	22
ИНФРАСТРУКТУРНО РАЗВИТИЕ, СВЪРЗАНОСТ И ДОСТЪПНОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА.....	30
ЕКОЛОГИЧНО СЪСТОЯНИЕ И РИСКОВЕ	33
II. ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА КАРНОБАТ.....	36
III. ПЛАНОВА И ПРОЕКТНА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА	38
IV. МЕТОДИКА ЗА ИЗРАБОТВАНЕ НА ОУПО.....	39
V. ОБЕМ И СЪДЪРЖАНИЕ НА ОУПО	39
VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ.....	48

ВЪВЕДЕНИЕ

1. Основание за възлагане

Нормативното основание за възлагане на Планово задание за изработване на Общ устройствен план на община Карнобат (ОУПО) се съдържа в чл.124, ал.(1), чл.125, ал.(1), (2), (3), §123, ал.(1) от Закона за устройство на територията (ЗУТ) и в чл.17, ал.(1) от Наредба №8 за обема и съдържанието на устройствените схеми и планове.

В така посочените нормативни документи е формулирана категоричната постановка, че ОУПО се разработва въз основа на Планово задание, както и на допълнителна информация, свързана с устройството на съответната територия, осигурена от централните и териториални администрации и експлоатационни дружества.

Плановото задание обосновава необходимостта от изработването на плана и съдържа изисквания относно териториалния му обхват, сроковете и етапите за изработване. Заданието се придружава от необходимата изходна информация за съществуващото положение и за действащите за съответната територия концепции и схеми за пространствено развитие и устройствени планове.

Плановото задание е основа за изработването на ОУПО - Общ устройствен план на община Карнобат.

Необходимостта от изготвяне на актуален Общ устройствен план на община Карнобат е продиктувана от няколко обстоятелства:

- С влизането в сила на Закона за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията - ЗИДЗУТ (обн. ДВ, бр.82, 26.10.2012г.) се поставят нови съществени изисквания към устройството на отделните видове територии и значително се ограничават инвестиционните намерения на физически и юридически лица при липса на действащ общ устройствен план на общината.
- Наличието на актуален действащ Общ устройствен план на община Карнобат е условие и предпоставка за кандидатстване и получаване на финансиране по линия на оперативните програми на европейските структурни фондове.
- Общият устройствен план на общината ще създаде благоприятни условия за инвестиционно проектиране и строителство в община Карнобат.
- Общият устройствен план на общината ще допринесе за по-ефективното планиране на общинската територия, при прилагането на интегриран подход за постигане на устойчиво развитие в перспектива.

2. Цел на разработката

Целта на настоящата разработка (Планово задание) е да създаде текстова за изработването на Общ устройствен план на община Карнобат (ОУПО), като се формулират и обосноват основите изисквания към него.

3. Задачи на разработката

С оглед постигане на тази цел е синтезиран следният набор от задачи:

- **обобщаване и систематизиране на направените до настоящия момент проучвания и разработки** за дадената територия, в това число и осигуреността на общината с действащи устройствени планове и схеми от по-високо и/или по-ниско ниво, които имат отношение към бъдещия ОУПО;
- **формулиране на проблемните пунктове, които трябва да бъдат решени с бъдещия ОУПО**, определяне на териториалния обхват на плана и фиксиране на прогнозираните хориз-

зонти, за които се разработва ОУПО;

- **дефиниране на основните методически насоки** за разработването на ОУПО (предварителен и окончателен проект), както и етапите, времетраенето и процедурането по утвърждаването и влизането му в сила (включително и на програмата за неговата реализация);
- **формулиране на изискванията към екипа**, който ще разработи бъдещия ОУПО и към проектно-проучвателните работи, които следва да се извършат в отделните фази и етапи на изготвяне на предварителния и окончателния проект за ОУПО;
- **дефиниране на общи и специализирани изисквания към устройствената концепция за ОУПО**, както в чисто съдържателно, така и в техническо отношение - начин на оформяне и представяне на финалните документи - обяснителна записка и графични материали;
- **определяне на общите параметри на ОУПО**, както и изискванията, които следва да бъдат отчитани в процеса на проучванията през различните етапи и фази на работата по плана;
- **осигуряване на основната най-обща информация** за аналитичните проучвания (включени в съдържанието на Плановото задание), характеризиращи състоянието и тенденциите в демографското, икономическото, социалното и инфраструктурното развитие на общината, пространствените аспекти на това развитие и състоянието на околната среда;
- **идентифициране и структуриране на комплекса от фактори**, които оказват влияние (стимулиращо или задържащо) върху развитието на социално-икономическия и инфраструктурен комплекс на общината;
- **разкриване и оценяване на евентуалните ограничители и стимулатори** за пространственото развитие на селищата в общината;
- **очертване (на предварителен етап) на изискванията за състоянието на плановата структура на общината** и насоките за пространственото ѝ развитие, които следва да бъдат заложили в бъдещия ОУПО;
- **определяне на специфични изисквания към устройствената концепция на бъдещия ОУПО по отделни функционални и тематични направления:**

- селищна мрежа;
- зони за обитаване;
- зони за труд;
- зони за отдих и рекреация;
- социална инфраструктура;
- комуникационно-транспортна инфраструктура;
- природни забележителности;
- културно наследство;
- туристическа инфраструктура;
- околна среда;
- други специфични изисквания.

4. Обем и съдържание на разработката

Настоящата разработка се състои от две части:

- **Текстова част**, представена в албум (формат А4), която съдържа анализ на съществуващото положение, синтез на изводи и изисквания към ОУПО.
- **Графична част**, разработена в обхват територията на община Карнобат, която включва:
 - Опорен план (М 1:25 000);
 - Схема по вид територия (М 1:50 000);

- Схема по вид собственост (М 1:50 000).

5. Нормативна и информационна обезпеченост на разработката.

Опорният план да е съобразен с изискванията на действащата нормативна уредба в страната.

При изработването на **Плановото задание** за ОУП на община Карнобат са използвани и други документи с **устройствен и стратегическо-програмен характер**.

Съгласно чл.125, ал.(6) и (7) от ЗУТ, настоящото Задание се съгласува с:

- **Министерството на културата**, при условията и по реда на Закона за културното наследство;

- **Регионалната инспекция по околната среда и водите** за определяне на приложимите процедури по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и чл.31 от Закона за биологичното разнообразие.

6. Териториален обхват на ОУПО

Опорният план да се изготви в същия териториален обхват, в който ще бъде изработен и **Общият устройствен план на общината (ОУПО)**.

Съгласно изискванията на Възложителя, **ОУПО следва да бъде разработен за територията на цялата община Карнобат, с обхват всички землища в границите на общината.**

7. Прогнозен срок на действие на ОУПО

В съответствие с философията на устройственото планиране и действащата нормативна уредба по устройство на територията у нас, **Общият устройствен план е документ с дългосрочно действие.**

Нормативните изисквания, съдържащи се в ЗУТ и в чл.17, ал.(3) от Наредба №8, регламентират срока на действие на Общите устройствени планове на общини да бъде 15-20 години.

- На основата на така посочените нормативни изисквания **Плановото задание за изработване на ОУП на община Карнобат указва прогнозният му период да бъде 20 години.**

I. ОСНОВНИ ПАРАМЕТРИ

Настоящото планово задание е продукт от пред-проектните проучвания за изработване на нов Общ устройствен план на Община Карнобат. По същество, плановото задание е методическа и информационна основа за разработването на опорен план и предварителен проект. С него се формулират следните указания, препоръки и задачи:

- Препоръчва методическия подход за разработване на ОУП;
- Определя целите и задачите на ОУП;
- Осигурява основната информация за състоянието и тенденциите в икономическото, социално, техническо и пространствено развитие;
- Предоставя кратка справка за историческото развитие и настоящото състояние на града и съставните селища;
- Представя регионалната структура и мястото на града и селищата в нея;
- Представя актуална агрегирана информация за основните системи - труд, обитаване, отдих и техническа инфраструктура;
- Характеризира екологическото състояние на града и селищата от общината и очакваните негативни изменения;
- Определя състоянието на планово-пространствената структура на града и селищата от общината и насоките за пространственото му развитие във варианти. Одобреният от общината вариант става основа за разработване на ОУП;
- Определя фазите и етапите за разработване на ОУП.

Изработването на Общият устройствен план трябва да бъде съобразено с Приоритетите на Общинския план за развитие на община Карнобат за периода 2014-2020 г.

Общинският план за развитие определя средносрочните цели и приоритети за развитие, като се отчитат специфичните характеристики и потенциалът на общината, от една страна, и стратегическите насоки за разработване на целите и приоритетите на общинските планове за развитие, съдържащи се в съответната областна стратегия за развитие за периода до 2020 г., от друга страна.

Общинският план за развитие на община Карнобат като стратегически документ обвързва сравнителните предимства и потенциал за развитие на местно ниво с ясно дефинирана визия, цели и приоритети за постигане на стратегически цели, свързани общо от стремежа към по-висок жизнен стандарт на хората в общината и устойчиво развитие.

Визията, определена в Общинския план за развитие на община Карнобат за периода 2014-2020 г., обсъден и приет на двадесет и първо заседание от Общински съвет, проведено на 29.10.2013 г.:

„Община Карнобат – териториална общност със съвременна инфраструктура, повишено качество на услугите, конкурентоспособна промишленост и селското стопанство, съхранена при Община Карнобат – териториална общност със съвременна инфраструктура, повишено качество на услугите, конкурентоспособна промишленост и селското стопанство, съхранена природна среда и културно наследство, развит туризъм, богат културен живот, чиста околна среда и добър жизнен стандарт за своите граждани“.

Визията за развитието на община Карнобат отразява желаните промени и желаното състояние за развитието на общината в един дългосрочен период. Тя отразява мнението на местните хора и има мобилизиращ и консенсусен характер, обединяващ териториалната общност. Визията кореспондира с визията на „Европа 2020“ и акцентите на новата Кохезионна политика на ЕС за периода 2014 – 2020 г. и конкретизира на местно ниво визиите на НСРР, РПР, ОСР и ОПРР.

Основните принципи и подходи при изготвяне на Плана за развитие на общината и неговата реализация през плановия период са свързани с:

- Предвиждане на приоритети и мерки, които да съответстват на политиките на ЕС за социално-икономическо сближаване и на регламентите на Структурните фондове. Това е предпоставка за финансовата осигуреност на предвидените приоритети и мерки по линия на европейските фондове. Прилагане на подход на интеграция и съгласуваност между отделните секторни направления в развитието на общината и нейната територия, което е гаранция за постигане на синергичен ефект и балансираност;
- Отчитане на целите и приоритетите на основните планови и стратегически документи на страната за периода 2014-2020 г.;
- Община Карнобат има необходимия кадрови ресурс и предпоставки да реализира ускорено развитие. Прилагането и изпълнението на залегналите в Общинския план цели и мерки ще гарантира значително увеличаване на равнището на социално-икономическо развитие на общината и доближаване до средните социално-икономически параметри на българските общини.

Целите и приоритети за развитието на община Карнобат фокусират изпълнението на плана в четири основни области:

- Социално – икономическото развитие и повишаване на конкурентоспособността на общината;
- Състоянието на жизнената среда – природа, урбанизирана среда, инфраструктури и разумно използване на ресурсите;
- Специфичните характеристики на общината, нейните страни с потенциал за развитие – историческо, културно наследство, образователен център и туристически потенциал;
- Доброто управление за развитие и пълноценно използване на потенциала и създаването на устойчиви сътрудничества.

ОБЩИ ПОСТАНОВКИ. ПРИОРИТЕТИ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ

Стратегическа цел 1: Развитие на динамична и конкурентоспособна икономика, основана на знанието

Приоритет 1.1: Развитие на местната икономика чрез използване на местния потенциал

Мярка 1.1.1.: Подкрепа за развитието на частния сектор и най-вече МСП на база използването на местни суровини

Мярка 1.1.2.: Подкрепа за утвърдените предприятия в общината

Мярка 1.1.3.: Подпомагане предоставянето на бизнес услуги, свързани със стартиране на нов бизнес и/или създаването на нови работни места

Мярка 1.1.4.: Подпомагане създаването на мрежи от предприятия, работещи в близки сфери (и по-специално в сферата на преработващата промишленост), като основа за създаване на клъстери

Приоритет 1.2: Развитие на селското стопанство

Мярка 1.2.1.: Развитие на зеленчукопроизводството

Мярка 1.2.2.: Развитие на животновъдството

Мярка 1.2.3.: Подобряване на интеграционните връзки между производители, преработватели и търговци на селскостопанска продукция

Мярка 1.2.4.: Стимулиране развитието на биоземеделие

Приоритет 1.3: Привличане на инвестиции

Мярка 1.3.1.: Привличане на инвестиции чрез установяване на трайни бизнес партньорства

Мярка 1.3.2.: Създаване на ПЧП и инициативи за икономическо развитие

Стратегическа цел 2: Подобряване на жизнената среда (чрез възстановяване и развитие на инфраструктурата, устойчиво развитие на селищната мрежа и опазване на околната среда) и качеството на живот.

Приоритет 2.1: Подобряване състоянието и развитие на инфраструктурата

Мярка 2.1.1: Разширяване и модернизация на местната транспортна инфраструктура - пътна мрежа, публичен транспорт

Мярка 2.1.2: Подобряване на водоснабдяването и канализацията и пречистването на отпадните води в проблемни населени места и квартали

Мярка 2.1.3: Подобряване на състоянието и МТБ на образователната, здравната, социалната, културната инфраструктура в общината

Мярка 2.1.4.: Подобряване на енергийната ефективност на база използването на алтернативни източници на енергия

Приоритет 2.2.: Подобряване качеството на и достъпа до образованието и създаване на благоприятна среда за реализация на младото поколение

Мярка 2.2.1.: Информационно обезпечаване на учебните заведения

Мярка 2.2.2.: Подкрепа и разширяване на извънкласни и извънучилищни форми на заниманията на деца и младежи

Мярка 2.2.3.: Обучения и ориентация на младото поколение към професии от местно значение и професии с трудова реализация

Мярка 2.2.4.: Развитие на спорта

Приоритет 2.3.: Подобряване качеството на социалните услуги и интегриране на групи в социална изолация и малцинствени групи

Мярка 2.3.1.: Поддържане качеството на социалните услуги и създаване на нови

Мярка 2.3.2.: Обучение и квалификация на възрастни, на трайно безработни и на други лица от групите в неравностойно положение на пазара на труда и провеждане на активна политика в пазара на труда

Мярка 2.3.3.: Превенция на младежката и дългосрочната безработица

Приоритет 2.4.: Опазване на околната среда

Мярка 2.4.1.: Подобряване качеството на атмосферния въздух

Мярка 2.4.2.: Рационално управление и ползване на водните ресурси

Мярка 2.4.3.: Подобряване управлението на битовите и строителни отпадъците чрез предотвратяване или ограничаване на тяхното вредно въздействие върху човешкото здраве и околната среда

Мярка 2.4.4.: Опазване и популяризиране на биоразнообразието

Мярка 2.4.5.: Развитие на зелената система и възстановяване и опазване на зелените площи в междублоковите пространства на кварталите

Мярка 2.4.6.: Повишаване на информираността и екологичната култура на населението

Приоритет 2.5.: Преодоляване на териториалния и икономическия дисбаланс в общината

Мерки 2.5.1.: Преодоляване на териториалния и икономическия дисбаланс

Стратегическа цел 3: Развитие на туризма в община Карнобат

Приоритет 3.1. : Развитие на туризма

Мярка 3.1.1.: Развитие на различните форми на туризъм – еко, планински, ловен и риболовен, културен, конгресен, бизнес и селски

Мярка 3.1.2.: Развитие на цялостна маркетингова политика за популяризиране на Карнобат като национална и международна дестинация

Мярка 3.1.3.: Опазване и популяризиране на културното наследство

Мярка 3.1.4.: Утвърждаване на културните събития и фестивали в общината и подпомагане организирането на нови

Стратегическа цел 4: Повишаване на административния капацитет и подобряване на териториалното сътрудничество

Приоритет 4.1.: Подобряване качеството на услугите, предоставяни от общината и подобряване на капацитета

Мярка 4.1.1.: Усъвършенстване организацията на управление и работа в общинската администрация

Мярка 4.1.2.: Усилване на капацитета и подобряване координацията за управление на средства от структурните фондове на ЕС на местно ниво и изграждане на партньорство

Мярка 4.1.3.: Подготовка на документи за следващия програмен период

Мярка 4.1.4.: Повишаване квалификацията и уменията на общинската администрация

Приоритет 4.2. Стимулиране на местните партньорства, трансграничното и международно сътрудничество

Мярка 4.2.1.: Създаване и утвърждаване на трайни връзки със съседните общини за съвместна работа и участие в проекти и развитие на трансграничното и международно сътрудничество

Мярка 4.2.2. Стимулиране на партньорства между бизнеса, професионалните училища и научните институции

Полезни изкопаеми

Общината има разнообразни нерудни полезни изкопаеми – андезитови туфи, пясък, торф, глини, но не разполага с полезни изкопаеми. Кариерите за добив и преработка инертни материали – два броя се намират източно и южно от гр.Карнобат. Кариерата за пясък се намират северно от яз. „Церковски“, на 2-3 км. от югоизточно от с. Венец. Теренът е зает от ниви, но материалът е плиоценски по своя характер.

Отново до с. Венец и на още две места до гр. Карнобат, са открити торфени находища, под които има открити пласт глини. Техният статут е все още неизползвани.

Има държавни концесии за добив на строителни материали:

- за землище Карнобат : находище Галата, Находище Трите круши /от 2013 год./;
- За землище Деветак: находище Баба Тодора, Находище Шилестия кайряк;
- За землище Железник / от 2013 год./ - находище Футула.

Климат

Община Карнобат е разположена в преходно-континенталната климатична област, която обхваща Тракийската низина, Тунджанската област, долините на реките Струма и Места, Кюстендилската котловина, Задбалканските котловини и най-южните части на Стара планина. Средногодишната температура на въздуха за климатичната област е от +11 до +13°C, като тази в Карнобат е +11,4°C.

През зимния период климатът е мек като средномесечната януарска температура е +0,1°C. Топлата зима , разтопява снежната покрива и води до измръзване на горният хумусен пласт. Това излага посевите на ниските температури и довежда до измръзването им или намаляване на добива. Характерно за района е неустойчивата снежна покривка. Последните години се наблюдава и нейното периодично появяване като се редуват периоди с или без такава. Първата снежна покривка се образува декември и изчезва началото на март. Това е сравнително кратък период, като колкото повече в северна посока се отива толкова този период се увеличава.

През пролетния период средномесечните температури са +5°C. Месеците март и април се характеризират със средномесечни температури +10,5°C, като температурите са подходящи за развиване на овощарство и лозарство. Времето , което е освободено от мраз, са 199 дни – последният мразовит ден през пролетта е преди 20 май, а първият есенен мраз настъпва октомври месец. Това е с около 10-20 дена повече отколкото безмразовия период при умереноконтиненталния климат.

Лятото средно максималните температури достигат до 29°C. Средномесечните температури са 22,1-22,8°C. Високите температури водят до изпарение на почвената влага и налагат използването на поливни системи за изкуствено на обработваемите територии.

Последният от сезоните – есента, се характеризира с високи температури. Тя е продължителна, а термичното и ниво позволява културите да узреят.

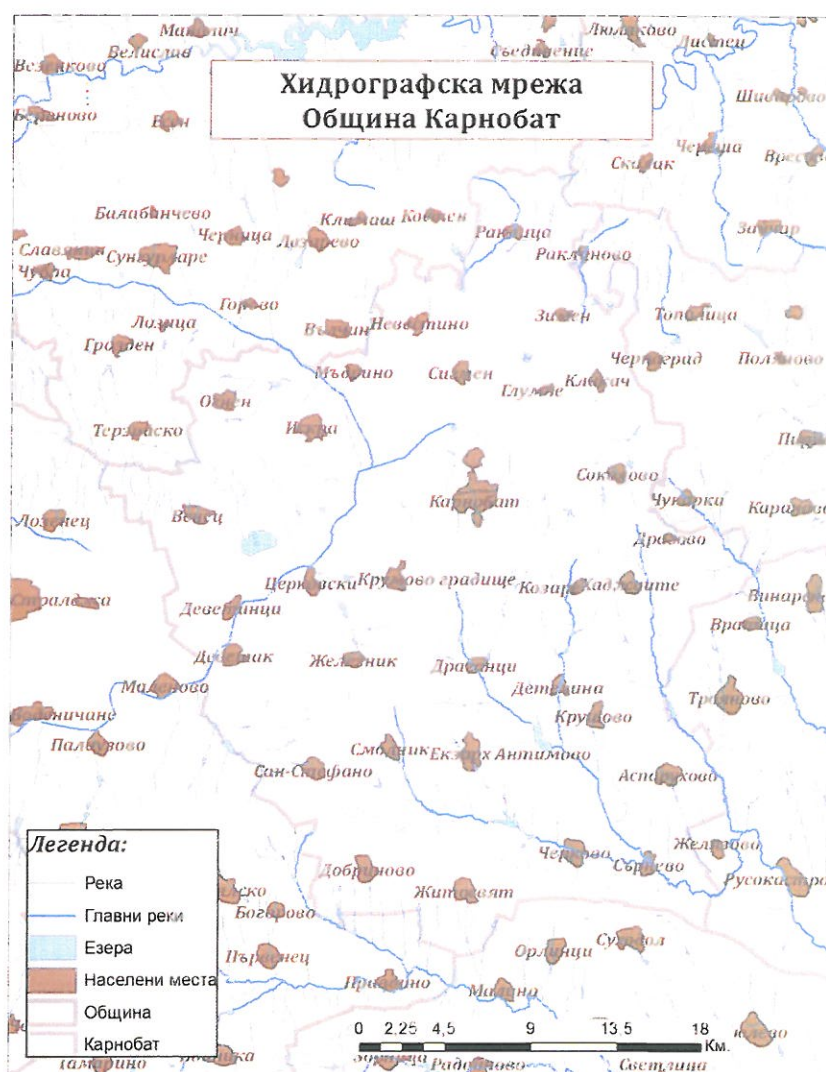
Валежите са неравномерно разпределени. Общото количество средногодишни валежи са 549 мм., като повече от половината 336 мм. са от април до октомври. Най-много валежи падат през лятото, но и тогава месец август е най-сухият за цялата година. Тези характерни засушавания могат да продължат и повече от 30 дни. Като цяло валежите са недостатъчни – всички пролетни и интензивни култури имат нужда от по-голямо количество валежи и почвена влага, или да им бъде осигурено изкуствено напояване.

Друг важен климатичен фактор са преобладаващите ветрове. В региона това са северните и северно-източните. Високата скорост на вятъра се обуславя от предимно низинния релеф. Липсата на високи планини или гъста залесеност , позволява на вятъра да развие по-висока скорост.

Води

Две са реките, които преминават през територията на община Карнобат. р. Мочурица, която е приток на р. Тунджа, е с дължина 85,9 км. и преминава през област Сливен, община Котел, Бургас, общини Сунгурларе и Карнобат и Ямбол, общини Стралджа, Тунджа и Ямбол ляв приток на Тунджа. Тя е най-големия приток на Тунджа. Другата река е р. Русокастренска, която преминава през Област Бургас — общини Карнобат и Камено и се влива в язовир „Мандра“. Дължината ѝ е 65,4 км. Характерно и за двете реки е че са със слаб дебит.

Територията се отводнява от тези две реки, като р. Мочурица принадлежи към Източнобеломорската отточна област, а другата към Черноморската отточна област. Основно повърхностния отток е сформирани от дъждовни води и от топенето на снеговете. По време на летните засушавания, реките с малък дебит пресъхват, а тези с по-голям дебит силно намаляват водните си количества. Повърхностния отток за страната е 176 л/кв. м., докато този за област Бургас е 130 л/кв. м. Оттокът за общината в суха година пада до 35 л/кв. м. Малкият дебит е предпоставката да се изградят множество на брой язовири със средна площ 50-80 дка, но въпреки тях водоснабдяването на общината разчита на подземните води. Поради литолопския строеж се срещат най-често грунтови и пукнатинни води, които са с постоянен дебит. Въпреки тях населените места в общината са бедни на води. Направените сондажи предполагат наличие на водоизточници в две от селата в региона. Това са с. Аспарухово и с. Смолник, но засега нуждата от питейна вода се осигурява от язовир „Камчия“ — завирена площ 9 601 кв. км. или 233,55 млн. куб. м., от където се черпят 200 л/с.

Хидрографска мрежа на община Карнобат

Почви

Низинните и равнинно-хълмистите части на общината са покрити с плодородни почви – алувиално-ливадни, смолници и канелени горски. На територията на Сунгурларско – Карнобатската котловина основният тип са излужени смолници.

Преходно-континенталния климат е предпоставка за развитие на смолниците. Те са най-тежките почви у нас. Развиват се върху тежки глинести материали и тревисто-блатна растителност. Имат лоши водни-физически свойства. При засушаване се напукват и свиват обема си, докато при навлажняване набъбват. Хумусът в най-горния им слой е 3-4% и намалява в дълбочина, като са и неблагоприятно запасени с азот и фосфор. Нуждаят се от редовно торене с органични и минерални торове. Това в съчетание с рохкавата си орница ги прави подходящи за отглеждане на селскостопански култури, овощарство и лозарство.

Друг вид характерни почви са излужените канелени почви. Хумусният пласт при тях е с 25-40см. мощност и сбит и плътен строеж. Те отново набъбват при повишаване на количеството им влага и се спичат и разпрашават при засушаване. Хумусът в орницата е 2%, като почвите са бедни на азот, фосфор и калий, като тези хранителни вещества трябва да бъдат осигурени допълнително. Естественият им добив е нисък и са подходящи за полски култури, лозя, тютюн и трайни насаждения.

Последният тип почва е алувиалната, която се среща по поречието на р. Мочурница. Те се образуват при неспоено чакълесто песъчливи алувиални наноси и се срещат при всякакъв тип климат. Характерното за тях е плодородността им. Те се нуждаят освен от торене, за повишаването на производителността им, но и да бъдат предпазени от заливане, заблатяване и засоляване. Имат високо съдържание на хумус в горният 10 см. пласт. Той е с тъмен цвят, след това има само слоеве в сиво-жълт цвят, които се различават само по размера на фракцията си. Те са много плодородни и подходящи за отглеждане на зеленчуци, ориз, коноп, люцерна, цвекло и други.

Биоразнообразие

Общината се характеризира с богато фаунистично разнообразие и голям брой видове с национална и международна природозащитна дейност. Най-често срещани сред бозайниците са сърна, дива свиня, чакал, лисица, язовец, пор, заек и др., гризачи - катерица, лалугер, съсел и др. Клас птици е представен от ястреб, сокол, яребица, пъдпъдък, горски бекас, гургулица, гълъб глухар, сови (защитен вид) и др. От клас гръбначни животни „влечуги“ представители са костенурки (блатна, шипобедрена, шипоопашата - защитен вид), гущери, усойница, пъстър смок и др.

Ловът се осъществява на територия от 57 700 ха, като основно се среща дребноразмерен дивеч от местно значение. От облетения и водоплаващ дивеч се среща бекаси, диви патици и гъски. Риболовът се извърши най-вече в изкуствените водоеми, отдадени на концесия. Тук се срещат сладководните шаран, каракуда, скобар и кротушка.

Територията на община Карнобат попада в три подпояса на Тракийската горско растителна област:

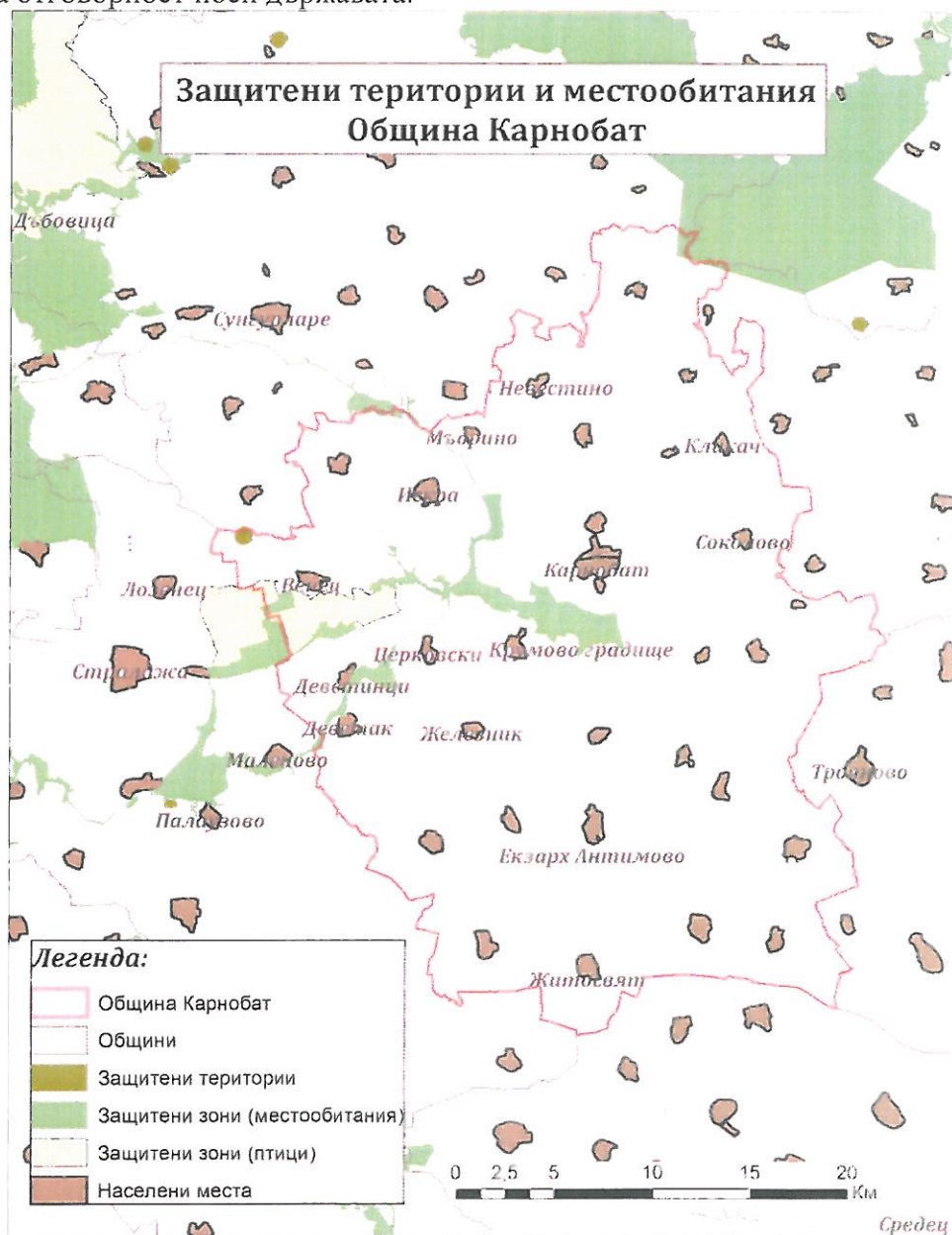
- Долен равнинно-хълмист и хълмисто предпланински пояс на дъбовите гори (0-700м.н.в);
- Подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори (0-500м.н.в): тук характерни са черът, благуният, келявият габър. От изкуствено внесените видове най-често срещани са черен бор, бял бор и акация. От храстите се срещат глог, шипка, дрян смрадлика. Тревната покривка е представена от житни треви, ягода, къпина, жълт кантарион и др. Това са 74.1% от дървопроизводителната площ на лесничеството.
- Подпояс на хълмисто предпланинските смесени широколистни гори (500-700м.н.в) От естествено растящите дървесни видове най-широко разпространени са черът, благуният, зимен дъб, бук, габър, келявият габър. Създадени са култури от черен бор и бял бор. От храстите се срещат глог, шипка, дрян. Тревната покривка е представена

от житни треви, папрати, ягоди, къпини, млечка, жълт кантарион и др. Това е 20.1% от дървопроизводителната площ на лесничеството.

В землището на община Карнобат се намират 83 202 дка гори и 80 водоема, подходящи за излети, лов и риболов.

Защитени територии

Защитените територии са природно наследство, специален обект на опазване, които спомагат за развитието на науката и културата и за просперитета на обществото. Те са национално и световно наследство и собственост, за чието правилно функциониране и управление главна отговорност носи държавата.

Защитени територии и местообитания

Стралджанското блато е разположено в западната част на общината между Стралджа и селата Атолово, Лозенец, Венец и Деветинци, което определя зоната като място за туризъм, отдих и рекреация. В миналото площта му е била 120 кв. м. и е било място за гнездене на пеликани, но поради преследването от местното население и избиването на

вида, днес той се среща като гнездящ само на територията на резервата Сребърна край Силистра.

На запад от с. Венец, по южния склон на Терзийски баир, се простира *местността „Лаликото“*. Закътана на припек и защитена от ветрове, тази местност силно се повлиява от летните засушавания, което определя видовия състав и развитието на растителността. Най-свежо и привлекателно е през пролетта, когато цъфтят люлякът, плюскачът, смрадликата и жасминът. Дървесните видове са представени от космат дъб, келяв габър. Тук високи дървета не можем да видим, старата гора е изсечена преди повече от тридесет години и впоследствие върху сухите, плитки и излужени канелени горски почви са се развили храстови съобщества от сухоустойчиви видове - срещат се шипка, драка, и др.

Язовир „Цанко Церковски“ е с площ около 180 хектара и се намира на 1-2 км южно от село Венец. Построен е през 1954 година. Захранва се с вода от няколко дерета, стичащи се от възвишенията, северно от язовира. Представлява открита водна площ, обрасла в източната си част частично с водолюбива растителност – папур. Заобиколен е от ниско възвишение на север – пясъчната карьера, и от равнинни обработваеми площи от юг. Западно от язовира се простират по-ниско разположени терени, заети с влажни, мочурливи места със система от отводнителни канали, а при дъждовна пролет – и малки блатни водоеми с временен характер. Влажните ливади са обрасли с треви, сред които преобладават острица, ливадина, райграс и др.

Язовир „Цанко Церковски“ е част от мрежата НАТУРА 2000, която включва специално защитени зони за опазване на птиците. Друга зона от НАТУРА 2000 е р. Мочурица – BG0000196, обхващаща с. Венец, с. Деветинци, с. Искра, гр. Карнобат, с. Крумово градище, с. Мъдрино.

Находището на пясък „Венец“ се намира в близост до село Венец и носи неговото название. Отстои на 3 км югоизточно и пряко се свързва със селото посредством черен коларски път. В съседство с находището е язовир „Цанко Церковски“, едно от орнитологично важните места в България. Участъкът „Венец“ отстои от Карнобат на 14,5 км.

ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Състояние на местната икономика

Брутният вътрешен продукт на Югоизточния район от ниво 2 за 2010 г. възлиза на 8 475¹ млн. лв., което го нарежда на трето място по генериран БВП в страната след Южния Централен (9 924 млн. лв.) и Югозападния район от ниво 2 (33 974 млн. лв.). По същият показател на човек от населението ЮИР е изпреварен единствено от Югозападния район от ниво 2, като е с 18.5% по-нисък от средния за страната. Област Бургас също се доближава до средните стойности на страната за БВП на човек от населението (86.3%). Динамиката на този показател в периода 2006-2010г. е ниска, което от една страна говори за устойчивост на икономиката в общината в периода на световна икономическа криза, но от друга страна икономическият подем е основен фактор за развитие.

Разпределението на Брутната добавена стойност по сектори в областта е близка до тази в страната – преобладаващ е дялът на Услугите, а най-нисък е приносът на аграрния сектор.

Като тенденция в последните 5 години се очертава намаляване на приноса на аграрния сектор и индустрията, които са развити и характерни за областта и за община Карнобат в частност.

Териториалното измерение на формирания БВП и БДС показва концентрация на ресурси в областния център – Бургас.

¹ Всички цитирани икономически данни са от статистика на НСИ

В рамките на община Карнобат също се появяват диспропорции в разпределението на икономическите мощности, като икономическият потенциал е концентриран в град Карнобат.

Икономическият профил на общината е ориентиран предимно към преработващата промишленост, селското, горското и рибното стопанство и складовата дейност. Произведената продукция за последните три години нараства съответно с 35% (2010 спрямо 2009 г.) и 20.2%(2011 спрямо 2010 г.). Важно е да се отбележи, че приходите от дейността на предприятията нарастват право пропорционално на производството, което е признак за устойчивост на стопанската среда.

Анализ на икономическото развитие по сектори

Първичен сектор

Първичният сектор включва селското, горското и рибното стопанство.

На територията на общината има природни условия, подходяща за развитието на растениевъдство и животновъдство – благоприятен климат, почви (смолинци) и релеф. Освен това, в общината има дългогодишна традиция и опит в развитието на земеделието. Обработваемата земя в общината възлиза на 533 хил. дка. За нуждите на селското стопанство се използват 84.2%² от територията на общината. С най-голям дял по начини на трайно ползване са нивите, следвани от ливадите и пасищата.

На територията на община Карнобат се отглеждат зърнено-житни и фуражни култури, като например: пшеница, ечемик, слънчоглед и рапица. Трайните насаждения са представени предимно от лозя, но се отглеждат също и овощни видове: праскови, кайсии, череши, ябълки, бадеми, ягоди, малини. Лозярството е традиционно за района и той е утвърден производител на пазара. Зеленчукопроизводството също е добре развито като се отглеждат предимно арпаджик, лук и чесън.

През последните години основните култури, отглеждани в общината, остават сравнително непроменени, като се увеличават площите, заети с лозови насаждения, което се дължи на голямото търсене на пазара. За 2013г. , площта на лозята е 20 338 дка или 9% от земеделските земи в общината, като 5 от имотите са с площ над 300 дка.

Вторичен сектор

Структуроопределящи отрасли за общината са хранително-вкусовата промишленост, машиностроенето и шивашката промишленост. Мощностите са концентрирани предимно в град Карнобат, в индустриалната зона на града. Предприятията, специализирани в ХВП предимно изграждат мощностите си в близост до суровините.

Хранително-вкусовата промишленост е включва производство на спиртни напитки, зеленчукови и плодови консерви, брашно и хлебни изделия, млечни продукти, месни продукти, сладководна риба, налични са фуражни цехове. По-големите предприятия ориентират част от продукцията си за износ.

По-големите производители разполагат с добра материално-техническа база и модерна техника.

Шивашката промишленост е традиционна за община Карнобат. Тя е представена от две фирми специализирани в изработването на мъжки ризи и дамски блузи, изнасящи продукция за Германия, Австрия, Испания, Швейцария.

Третичен сектор

Третичният сектор обхваща дейности, които са свързани с обслужване на населението.

² Данни: ОСЗ – гр. Карнобат, 2013г.

Община Карнобат се намира в близост до големи туристически центрове, намиращи се по черноморското крайбрежие. Нейният туристически потенциал се изразява в чиста и запазена природа, исторически, архитектурни и културни забележителности, музеи, традиционни поминъци и занаяти и др., подходящи за културно-познавателен и еко туризъм. Най-известната забележителност в общината е средновековната византийска крепост Маркели, която е посещавана от средно 2000 туриста годишно. Природните забележителности на общината включват Стралджанското блато, за което характерно е богатото си фаунистично и флористично разнообразие, защитена местност „Лаликото“, намираща се западно от с. Венец. В близост се намира пясъчната кариера, където има находище на останки от фосилни хоботни. Има идеи за развитие на ловен и винен туризъм, чрез който ще се предлагат възможности за дегустации на редки деликатесни и колекционерски вина

РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНАТА СФЕРА И ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ

Демографска характеристика

Населението на община Карнобат към 31.12.2012 г. наброява 24 817 души (по данни от НСИ). Общината включва 31 населени места – 1 град и 30 села. Общинският център град Карнобат наброява 18 454 жители по постоянен адрес (31.12.2012г.), което представлява 74,4 % от населението на общината.

Гъстотата на населението от 31,61 души/кв.км е по-ниска от средните показатели за област Бургас (53,67 души/кв.км) и на Р България (66,4 души/кв.км).

Населението на община Карнобат съставлява 6 % от населението на област Бургас (413 474 души към 31.12.2012 г. по данни на НСИ). По брой на населението общината се нарежда на пето място сред общините в областта, след Бургас, Руен, Айтос и Поморие.

През последните години се наблюдава трайна тенденция към намаляване броя на населението на община Карнобат, което е в съответствие с общите тенденции в демографското развитие на страната и област Бургас. Демографската ситуация се дължи на отрицателния естествен и на отрицателния механичен прираст на населението, които от своя страна са резултат от въздействието на различни социално-икономически и културни фактори и влияния, специфични за територията на общината. Наблюдава се концентриране на население в град Карнобат за сметка на по-прогресивното обезлюдяване на селата от общината.

За периода 2004-2012 г. населението на община Карнобат показва непрекъсната тенденция към намаляване.

*Брой на населението на община Карнобат 2004-2012
(към 31.12. на съответната година), НСИ*

година	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
брой	28 528	28 130	27 815	27 372	26 959	26 576	26 044	25 187	24 817

За този период жителите на общината са намалели общо с 3711 души или с 13%. Средногодишно населението намалява с 1,4 %. Това е един от основните неблагоприятни фактори за бъдещото развитие на общината, които негативно ще се отразят най-вече върху работната сила и възпроизводствения потенциал на територията.

Един от най-тревожните демографски проблеми в общината в момента е относително високото ниво на смъртност (най-високо в годините 2007 и 2008). Основен фактор, обуславящ динамиката в общата смъртност е процесът на демографско остаряване, характерен като за страната и област Бургас, така и за община Карнобат. Поради застаряването на населението и влошаването на здравното обслужване, през последните 20 години се отбелязва трайна тенденция към поддържане на относително високи стойности на смъртността в общината.

Съществено влияние върху развитието на демографските процеси в общината оказват полова, възрастова, етническа и образователни структури, брачността и разводимостта, раждаемостта и смъртността, както и миграционните процеси на населението. Те влияят на формирането на човешките ресурси в общината, както в количествено, така и в качествено отношение.

Полова структура

На територията на община Карнобат се наблюдава тенденцията, характерна за цялата страна – броят на жените има превес над броя на мъжете, по-силно изразен при населението, което живее в град Карнобат. Факторите, оказващи влияние върху половата структура на една община са смъртност, раждаемост, продължителност на живота и миграционна подвижност на населението. Най-благоприятната полова структура тази, при която мъжете имат лек превес, запазващ се до пенсионна възраст, а жените имат незначителен такъв в тази възрастова граница.

Население на община Карнобат по пол и местоживееие към 31.12.2012, НСИ

показател	брой
Общо	24 817
- мъже	12 069
- жени	12 748
В град Карнобат	18 211
- мъже	8 830
- жени	9 381
В селата	6 606
- мъже	3 239
- жени	3 367

При половата структура не се наблюдават съществени промени през последните 5 години. Населението, което живее в селата е сравнително по-равномерно разпределено и превесът на жените е по-малък. В град Карнобат разликата е по-значителна в полза на женския пол.

Население на община Карнобат по пол и местоживееие за периода 2008-2012, НСИ

	2008	2009	2010	2011	2012
общо	26 959	26 576	26 044	25 187	24 817
мъже	13 014	12 839	12 566	12 268	12 069
жени	13 945	13 737	13 478	12 919	12 748
в град Карнобат	18654	18480	18 214	18 456	18 211
мъже	8 979	8 918	8 760	8 963	8 830
жени	9 675	9 562	9 454	9 493	9 381
в селата	8 305	8 096	7 830	6 731	6 606
мъже	4 035	3 921	3 806	3 305	3 239
жени	4 270	4 175	4 024	3 426	3 367

Възрастова структура

Състоянието на възрастовата структура на населението оказва решаваща роля за неговата полова структура. Така при по-млада възрастова структура до голяма степен е наличие и по-благоприятна полова структура на населението. Освен това, влияние върху половата структура на населението оказва и неговата миграционна подвижност. Мъжете обикновено са по-мобилната част от населението, което се свързва с тяхната психологическа нагласа по отношение на условията на труд. Най-общо, възрастовата структура на населението на община Карнобат представлява съотношението между отделните възрастови групи от населението.

Влияние върху възрастовата структура на населението на общината оказват промените в раждаемостта и смъртността, продължителността на живота и жизненият стандарт на населението. От друга страна, състоянието на възрастовата структура на населението оказва влияние върху възпроизводството на населението, както и върху формирането на трудовия потенциал на общината и не на последно място – върху натовареността на социалната система на общината.

Възрастов състав на населението по Зунберг, %, НСИ, 2011

	0-14	15-49	50+
Р България	13,2	46,8	40,0
Област Бургас	14,7	48,0	37,2
Община Карнобат	15,2	43,5	41,2

Според шведския статистик и демограф Зунберг, възрастовата структура на населението в България е от регресивен тип и тенденцията към застаряване на населението е ясно изразена. Това важи и за населението на община Карнобат, което се отличава с по-висок процент на население във възрастова група 50+ в сравнение със средния за страната и областта, като същевременно се наблюдава по-нисък от средния процент на население на възраст между 15 и 49 години. Предимство при възрастовия състав на населението на община Карнобат е по-високият процент младежи – население във възрастова група 0-14 години.

Трудоспособен контингент

Изменението във възрастовия състав на населението е от решаващо значение за формирането на трудоспособен контингент³. В резултат на относително ниската раждаемост, населението в под-трудоспособна възраст заема най-малък дял в изследваните територии. Въпреки че община Карнобат е с относително по-висок дял на население в под-трудоспособна възраст, все още той е недостатъчен за бъдещото формиране на трудовия контингент. Делът на населението в над-трудоспособна възраст в общината е значително по-висок от този в областта и страната, а в трудоспособна възраст – най-нисък.

Население на община Карнобат в под-трудоспособна, трудоспособна и над-трудоспособна възраст (%), 2011 г., НСИ

	Под-трудоспособна възраст	Трудоспособна възраст	Над-трудоспособна възраст
Р България	13.24	68.27	18.49
Област Бургас	15,6	63,3	21,0
Община Карнобат	16,2	58,2	25,6

³ Включва лицата от началната до пределната трудова възраст според Българското трудово законодателство.

Миграцията на предимно млади хора допринася за влошаването на възрастовия състав на населението в общината. И в бъдеще процесът на демографско остаряване ще зависи от емиграцията на млади семейства.

Етническа структура

Сред основните и най-важни характеристики на населението е етническият му състав. Той оказва влияние върху възпроизводството на населението, както и върху общественото поведение и трудовата активност на лицата. През последните години не се наблюдава съществено изменение на етническата структура на населението в общината, поради факта, че демографските тенденции, характерни за общината, се отразяват върху броя на всички етнически групи.

Население на община Карнобат по етнически групи, брой, 2011 г., НСИ

	Р България	Област Бургас	Община Карнобат
общо брой население	7 364 570	415 817	25 477
в т.ч. отговорили	6 680 980	370 544	22 787
<i>българска</i>	5 664 624	298 128	19 030
<i>турска</i>	588 318	49 354	2 125
<i>ромска</i>	325 343	18 424	1 202
<i>друга</i>	49 304	2 632	289
<i>не се самоопределят</i>	53 391	2 006	141

Община Карнобат се отличава по отношение на етническата структура от тази за страната и област Бургас. В процентно отношение, българската етническа група е под средните стойности за страната, но над средните стойности за областта. Делът на турската етническа група е по-висок от средния за страната и значително по-нисък от средния за областта. Ромската етническа група се отличава с по-висок процент от средния за страната и областта. На територията на общината съществуват населени места, в които преобладава ромската етническа група, което означава, че е необходимо да се обърне сериозно внимание на мерките за тяхното ефективно включване в обществените процеси, осигуряване на адекватен достъп до образование и др., чрез които да се създадат условия за ефективно решаване на социално-икономическите проблеми, породени от маргинализирането на тази етническа общност.

Образователната структура

По отношение на образователната структура на населението, прави впечатление, че делът на хората с висше образование в общината е значително под средния за страната и област Бургас, като същото важи и за относителния дял на хората със средно образование. Същевременно е налице тенденция за увеличаване на дела на населението с начално и незавършено образование. На територията на община Карнобат има населени места с преобладаващо население с начално и незавършено образование, като същите се отличават с по-висок или преобладаващ дял на население от ромската етническа група.

Население на 7 и повече навършени години и степен на завършено образование (%), 2011, НСИ

	образование			
	висше	средно	основно	начално
Р България	19,57	43,39	23,09	7,79
Област Бургас	17,59	42,07	24,92	8,23
Община Карнобат	11,56	38,38	29,95	11,48

От таблицата е видно разпределението на населението по образование и етническа принадлежност в абсолютни стойности. Най-голям дял от населението по българската етническа група е със завършено средно образование, докато при турската и ромската етнически групи, преобладаваща част от населението е със завършено основно образование.

Пазар на труда

Заетост

По данни от преброяването на населението на НСИ през 2011г. икономически активните лица в община Карнобат са 10 538 души, което представлява 64,4% от населението на възраст между 15 и 64 навършени години в общината и 5,6% от икономически активните лица в област Бургас.

Заетите в община Карнобат са 83% от икономически активните лица на общината.

Население на 15 - 64 навършени години по икономическа активност, местоживееие и пол, брой, 2011, НСИ

	общо	градове	села
общо за страната	5 027 901	3 785 241	1 242 660
икономически активни лица	3 282 740	2 609 618	673 122
– заети	2 789 660	2 269 673	519 987
– безработни	493 080	339 945	153 135
икономически неактивни лица	1 745 161	1 175 623	569 538
област Бургас	287 523	220 806	66 717
икономически активни лица	188 448	152 650	35 798
– заети	155 271	129 080	26 191
– безработни	33 177	23 570	9 607
икономически неактивни лица	99 075	68 156	30 919
община Карнобат	16 359	12 636	3 723
икономически активни лица	10 538	8 567	1 971
– заети	8 746	7 280	1 466
– безработни	1 792	1 287	505
икономически неактивни лица	5 821	4 069	1 752

Разпределението на заетите лица по икономически дейности е представено в таблицата по-долу, като данните показват, че най-висок е дялът на заетите в преработващата промишленост – 27,4%. Равен дял заети се наблюдават в сектори Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети и Селско, горско и рибно стопанство – по 14%.

Заети лица на 15 - 64 навършени години по класове икономически дейности в община Карнобат, брой, 2011, НСИ

Икономическа дейност	Брой заети
Преработваща промишленост	2400
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	1224
Селско, горско и рибно стопанство	1221
Транспорт, складиране и пощи	987
Държавно управление	568
Добивна промишленост	441
Образование	439
Строителство	354
Административни и спомагателни дейности	305
Хотелиерство и ресторантьорство	282
Хуманно здравеопазване и социална работа	221

Професионални дейности и научни изследвания	212
Финансови и застрахователни дейности	96
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	69
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	50
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	47
Култура, спорт и развлечения	47
Операции с недвижими имоти	37
Други дейности	121

Безработица

По данни от Дирекция „Бюро по труда“ – Карнобат, общият брой на безработните лица в Община Карнобат към 31.12.2012 год. е 956 лица. Равнището на безработица в Община Карнобат към 31.12.2012г., представляващо броя на безработните към броя на активните лица, е 9,07 %.

През последните три години се наблюдава сериозно увеличение на равнището на безработицата.

Данни за безработицата в община Карнобат към 31.12. на съответната година, ДБТ Карнобат

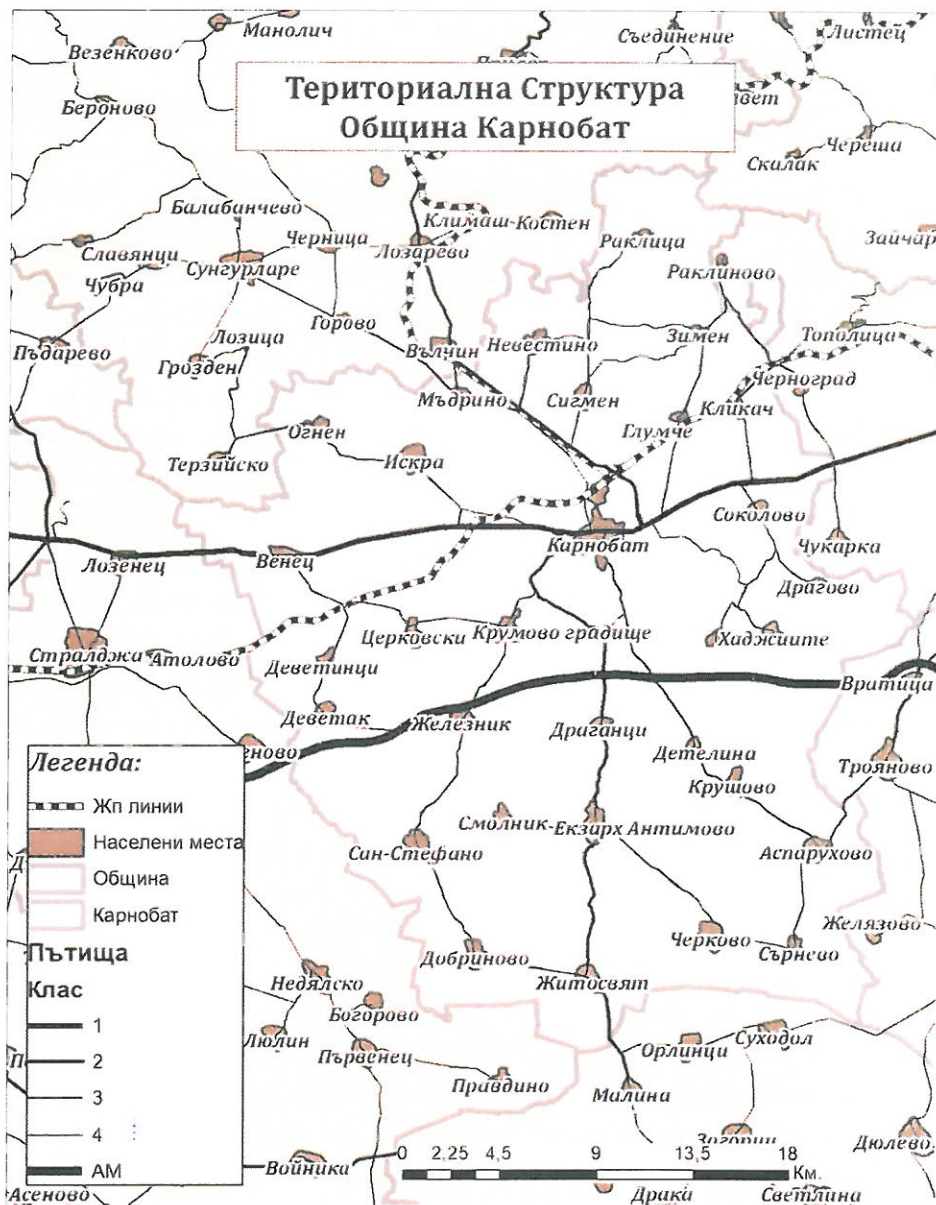
	2010	2011	2012
Регистриран брой безработни	728	829	956
- мъже	293	348	386
- жени	435	481	570
Равнище на безработицата (%)	5,30	7,87	9,07

От населението в трудоспособна възраст най-висок е дялът на безработните във възрастова група над 50 години. Броят на безработните лица във възрастови групи 30-39 и 40-49 години е сравнително равностоен, като незначително е движението им през последните три изследвани години.

УСТРОЙСТВЕНИ ФАКТОРИ

Селищна мрежа

В пространствената структура на общината се отличава социално-икономическия и културен център град Карнобат. Териториалното разпределение на населението е силно концентрирано, като 69% от населението живее в компактният град, а останалите 31% са в селскостопанския хинтерланд.

Териториална структура на община Карнобат.

Карнобат е административен и индустриален център на общо 30 населени места. Териториалното разпределение на населението е силно дебалансирано, като 69% от населението живее в компактният град, а останалите 31% са в околградският район. Центърът на структурата е населено място от III-ти функционален тип, останалите такива са от по-нисък клас като две села са от VI-ти функционален тип, деветнадесет села VII-ми функционален тип и останалите девет села са от VIII-ми функционален тип, като категориите са гр. София е служебно с категория „0“, а под 100 жители според демографската статистика на НСИ е „8“ма категория.

	Население	Селищна характеристика (ха)	Бруто гъстота на обитаване (жит./ха)	Брой жилища 2011 г.	Брой домакинства 2011 г.
Данни 2004г.	29265	2375.6	12.88	13816	11758
Данни 2011г.	25477	2567.2	9.92	13472	10224

Общо на общинско ниво данните показват тенденциозен спад в броя на населението. През 1992 г. общото население на общината е 32 686 души, според преброяването 2003 г. те вече са 28 843. Според данните на НСИ, населението през 2004 г. е 29 265 души, докато по последни данни 2011г. то е 25 477. Наблюдава се спад в раждаемостта и увеличаване на миграцията на млади и в трудоспособна възраст граждани на общината. За 19 години общият брой на населението е намалял с 7 209, което е 1/3 от сегашния брой хора. Тенденцията е още по-засилена по селата, като от пет села е над 500 души, сега има само две такива – с. Екзарх Антимово и с. Кликач.

Докато гъстотата на обитаване за 2004 г. е била 12,88 жит./ха, то за 2011 г. е 9,92 жит./ха, т.е. на един хектар земя живеят с трима души по-малко. Типичната гъстота на обитаване, приета за оптимална е 10 души/ ха.

Средната гъстота на населението на страната е 66,35д/кв.км., докато за община Карнобат то е 30,53 д/кв.км., което е доста по-ниско от това за страната. Гъстотата на населените места е 3,7 населени места на 100 кв. км.

По-големите населени места са Екзарх Антимово, Искра, Крумово градище, Кликач и Невестино, като най-отдалечената дестинация от административния център е с. Сърнево на 33 км., а най-близкото с. Глумче на 8 км.

Основна градоустройствена характеристика и потенциали на населените места

Населено място	Население 2011г.	Селищна характеристика (ха)	Бруто гъстота на обитаване (жит./ха)	Брой жилища 2011 г.	Брой домакинства 2011 г.
Аспарухово	171	86,5	1,98	243	100
Венец	251	71,1	3,53	229	121
Глумче	94	21,2	4,43	84	45
Деветак	171	88,6	1,93	242	88
Деветинци	53	46,4	1,14	112	40
Детелина	229	43,1	5,31	141	88
Драганци	135	53,9	2,50	134	73
Драгово	140	20,2	6,93	123	74
Добриново	242	83,2	2,90	83	76
Екзарх Антимово	936	124,1	7,54	471	321
Железник	92	59,3	1,55	107	56
Житосвят	149	81,0	1,84	141	78
Зимен	139	36,5	3,80	86	56
Искра	399	117,7	3,39	333	165
Карнобат	18621	490,0	38	7851	7154
Кликач	767	49,7	15,43	273	263

Козаре	49	29,0	1,69	65	17
Крумово Градище	370	78,2	4,73	302	186
Крушово	124	46,2	2,68	193	70
Мъдрино	92	46,3	1,99	102	61
Невестино	380	66,0	5,75	268	139
Раклица	208	43,6	4,77	131	48
Сан Стефано	94	75,2	1,25	169	73
Сигмен	116	84,1	1,38	183	99
Смолник	191	54,9	3,48	211	86
Соколово	126	43,9	2,87	182	133
Сърнево	294	62,1	4,73	201	112
Хаджиите	213	67,2	3,17	175	102
Церковски	263	105,0	2,50	184	108
Черково	182	102,8	1,77	236	104
Огнен	186	40,0	4,65	217	88
ОБЩО	25477	2567,2	9,92	13472	10224

Териториална структура на общината

Територии за земеделско ползване - СФ

Отредените за нуждите на селското стопанство терени, заемат площ от 84,2% от територията на общината. Средният за страната установен процент е 61,6%, което ще рече че приоритетно за общината е развитието на селското стопанство.

От селскостопанския фонд земя обработваема са 645 808 дка земи, като най-голям процент от тях са ниви – 508 079 дка. След нивите, най-много обща площ в дка заемат ливадите и пасища – 106 101 дка, засетите с трайни насаждения- 31 628 дка, лозя 20 338 дка.

Територии за гори – ГФ

Горският фонд е едва 10,29% или 85 912 дка площ, като от тях са залесени 86,50%. Общо горски територии са 1259 броя имоти.

Територии за населени места и образувания от населени места – ФНМ

Макар и само 3,07% площта, попадаща в рамките на урбанизираните населени места е жизненоважна. На 25 671,57 дка площ са разположени всички дворни места в регулация. Всички застроени урегулирани поземлени имоти, както и свободната дворна площ, независимо от нейната употреба – пустееща или обработвана за лични селскостопански цели, образуват фонд „Населени места и селищни образувания“.

Територии с друго предназначение

Тук влизат всички останали територии в общината, като в това число защитени територии, нарушени територии, непригодните земи и др. Общо водните повърхности в общината /водни течения и водни площи/ заемат 1,715% или 14 307,734 дка. в това число се включват реки, язовири, водоеми и напоителни канали. 0,048% от територията на общината са заети от имоти за добив на полезни изкопаеми или дена за отпадъци. Това са общо

397,019 дка земя. За транспортните нужди са отредени 5886,116 дка земя или 0,705% от общата територия, като тук са включени всички нива републиканска пътна мрежа – автомагистрала, скоростни пътища, първи, втори и трети клас, както и всички видове наземни проводници и съоръжения и ж.п. линии. Няма територии без конкретно предназначение.

№	Вид на територия по предназначение	Имоти бр.	Площ в дка	Площ %
1	За нуждите на селското стопанство	70350	702206,125	84.159
2	За нуждите на горското стопанство	1259	85912,504	10.297
3	Населени места	205	25671,570	3.077
4	Водни течения и водни площи	823	14307,734	1,715
5	Добив на полезни изкопаеми	9	397,019	0,048
6	За нуждите на транспорта	187	5886,116	0,705
ОБЩО		72833	834381,068	100

Урбанизация и модели на устройство на територията

Урбанизацията е процес, който моделира средата на живот за да създаде оптимални условия за обитаване, труд и отдих. Селищната среда в община Карнобат се характеризира, с някои проблеми, които трябва да бъдат приоритизирани. Достъпността за хора в неравностойно положение е ограничена, като много обществени сгради или такива предлагащи публични и социални услуги е затруднена, както и в елементите на градската среда липсват тактилни ивици, скосявания за по-лесно преминаване през кръстовища и рампи. Отредените за спорт и отдих терени са ограничени, като едно общество, трябва да се научи на спортни навици и наличието на множество и разнообразни спортни площадки, организирани състезания, събития, свързани със здравословен начин на живот, ще повиши качеството на среда на живот. Въпреки облагородения идеален градски център, минималното изискване за озеленяване на човек от населението е 20 кв.м./ жител, което означава степента на озеленяване да се увеличи и се положат по-големи грижи за междублоковите пространства, крайпътното озеленяване и това в близост до индустриални зони.

През повече от 250 годишния период на формиране на основата на урбанистичния план на града, откакто през 1762 г. дубровчанинът Божкович за първи път го споменава със сегашното му име Карнобат, в пространствената му структура се различават две основни зони. Съществува ясно разграничение между северната производствена зона и южната територия на града, отредена за обществени функции и жилищни зони. Разделител между северните райони със стопанско-обслужващи функции и южните градски райони е републиканският път I-6, от клас I, свързващ ГКПП Гюешево на македонската граница и град Бургас.

Бул. „Москва“ и бул. „Девети септември“ в градоустройствено отношение са еквиваленти на Декуманус и Кардо, подчертавайки двете основни направления в градското планиране: запад - изток и север - юг. За разлика от ортогоналното планиране, където форумът се е изграждал в непосредствена близост до пресечната им точка, тук градският площад е разположен в долния десен квадрант. Сложният проблем свързан със създаването на условия за развитие на социални контакти е решен чрез формиране на спокойни, лишени от автомобилно движение и свързаното с него замърсяване, територии - пешеходни зони. Богато озеленена алея свързва площад „Трети март“ и спортната зона на града. Движението е прове-

дено по тангиращи централното градско ядро улици, а обслужването на пешеходната зона и търговските площи, разположени по протежението е осигурено. Градският център е с изразителна обемно-пространствена и силуетна композиция. Обновяването на централната част е с подчертана приемственост, като новото архитектурно оформление и ландшафтно решение е съобразено с пространствената рамка от сгради, главно партерните етажи, на тази важна ос. Формирането и обновяването на централната зона на града е в хармония в обемно-пространствената и архитектурно-художествената композиция на сгради и ансамбли, като ключова за града е сградата на читалището с нейната характерна фасада, превъплътила идеите на модерното мислене и ценностите на европейския рационализъм, навлязъл 20-те години на XX в.

Производствената устройствена зона се характеризира с осигуреност в транспортно отношение. Тъй като голяма част от промишлената зона се намира в северната част на града, то тези територии са сериозно нарушени. Възстановяването на благоприятната екологична характеристика изисква големи инвестиции за рекултивация. Сегашните производствени мощности са дисперсно разпръснати, като наличието на свободни терени предоставя възможност да се изградят нови производствени и складови зони. Териториите в северната част от града имат нужда от реконструкция, реструктуриране и част от тях дислокация. С въвеждането от централизирано на пазарно ориентирано стопанство се променят и тенденциите на развитие, като реструктурирането на пазара довежда до факта, че голяма част от сградния фонд на бившите кооперативни стопанства и предприятия и филиали остава неизползваемо. През преходния период в следствие на реституцията, приватизацията и деиндустриализацията много промишлени дейности променят своето предназначение или преустановяват дейност. Амортизацията е силно застъпена, както се наблюдава и сериозна икономическа диспропорция, като цялата промишленост се оттегля от селата и се прехвърля в един ясно изразен индустриален център на общината – гр. Карнобат.

Южната половина на града е с предимно жилищни устройствени зони с ниска и средна височина на застрояване. Плътноста на застрояване също не е голяма. С изключение на кв. „Калайджийски“ и кв. „Възраждане“, които са с ортогонална структура, то останалите са с фрактална структура, като са се изграждали поетапно и са се развивали като жилищните структурни единици са разположени в самостоятелни урегулирани поземлени имоти с предимно свободно застрояване. Градът, за разлика от повечето български градове развили се след Втората световна война и основно 70-те и 80-те на XX век, не разполага с жилищни комплекси с многоетажно индустриално застрояване, а само с единични едронаселни жилищни сгради, построени със стандартни бетонови елементи по различна номенклатура.

Градът като част от йерархичната система от градове на България е четвърто ниво – малък град, с микрорегионално значение. Като общински административен, икономически, социален и културен център, той води до диспропорции в развитието на отделните населени места. Следствие от неговата голяма регионална значимост и като притегателен център, в зоната му на активно влияние териториите се обезлюдяват, а останалото население се занимава предимно в сферата на селското стопанство и леката преработвателна промишленост. В тази полицентрична урбанистична мрежа на община Карнобат, град Карнобат е доминиращ, като съвместно образуват трета категория община, през която минава главна ос на развитие Пловдив – Стара Загора- Бургас.

Град – село

Взаимодействията град-село изграждат пространствени и социално-икономически връзки, които могат да бъдат представени като потоци от хора, стоки, капитали, информация и т.н., връзки между секторите селско стопанство и услугите и промишлеността.

Характерни за общината са ежедневни потоци на пътуващи от селата към града. Селата притежават необходимия потенциал за развитие на дейности свързани с отдих и рекреация, както и разгръщане на функции и дейности в селските зони.

Връзките град-село са основни за постигането на балансирано териториално и социално-икономическо развитие, за намаляване уязвимостта на изостаналите селски райони. Взаимодействията град-село често пъти оказват решително въздействие върху експлоатацията и управлението на природните ресурси, главно на крайградския ландшафт. За да се насърчи хармоничното устройство на територията, се създават партньорства между градските и селските общности (представени главно от местните власти и населението) с цел предоставяне на услуги, защита на екологичните и природните ресурси, насърчаване на регулярните контакти между населението на градовете и селата, развитие на териториална и социално-икономическа синергия.

Функционални връзки

Образование

Броят на учебните заведения в община Карнобат е 9. В общината има една професионална гимназия по селско стопанство и лека промишленост и едно помощно училище – ПУ "Минко Неволин". В общината функционират 7 общообразователни училища:

- СОУ "Св. Св. Кирил и Методий"
- СОУ "Христо Ботев"
- ОУ "Христо Смирненски"
- ОУ "П.Р.Славейков"
- ОУ "Христо Ботев"- с. Антимово
- ОУ "Христо Ботев"- с. Кликач
- НУ "Христо Ботев" с. Соколово

Налице е концентрация на учебни заведения в общинския център – гр. Карнобат. Функционира по едно основно училище в с. Екзарх Антимово и с. Кликач и едно начално училище с. Соколово. В останалите населени места няма учебни заведения.

В община Карнобат функционират седем детски градини.

По-голямата част от детските заведения също е съсредоточена в общинския център. Броят на децата, както и на педагогическия и непедagogическия персонал за периода 2010 – 2012 е сравнително постоянен.

Въпреки стабилния брой на училищата и детските заведения, както и на децата в детските заведения през разглеждания период (2010-2012 г.), спрямо 2001 г. броят им е намалял. Това се обуславя от редица проблеми, пред които е изправен сектора на образованието в общината. Водещо е влиянието на влошената възрастова структура на населението.

Социална инфраструктура

Към Община Карнобат, функционират следните социални звена:

- Защитено жилище за младежи с умствена изостаналост.
- Център за социална рехабилитация и интеграция за деца и младежи с увреждания.
- Център за обществена подкрепа за деца в риск.
- Домашен социален патронаж
- Дом за деца с умствени увреждания
- Център за настаняване от семеен тип – 2 бр.

- Комплекс за социални услуги – Център за социална рехабилитация и интеграция и Център за настаняване от семеен тип за лица с умствена изостаналост
- Дом за възрастни с деменция
- Клубове на пенсионера и инвалида

Въпреки усилията и постигнатия напредък остават за решаване редица проблеми в сферата на социалната инфраструктура в община Карнобат. Социалните услуги са концентрирани в общинския център. Не са решени важни социални и инфраструктурни проблеми на ромското население, като от една страна причина за това са липсата на бюджетни средства за капиталови вложения в населените с роми квартали, но от друга - действията на самото ромско население по неправомерно строителство и грижи за благоустрояването.

Здравеопазване

Системата за здравно обслужване на населението в община Карнобат е добре организирана и в значителна степен обезпечена материално, но има нужда от допълнително кадрово обезпечаване. Нейната структура включва Многопрофилна болница за активно лечение /МБАЛ/ - гр. Карнобат, “Медицински център 1” ЕООД град Карнобат, Първичната медицинска помощ, Център за спешна медицинска помощ – филиал Карнобат, стоматологичното обслужване, аптеки и аптечни центрове и училищно здравеопазване.

Култура и изкуство

Културната дейност в община Карнобат е разнообразна и се развива в различни направления. Общината е съхранила много добри културни традиции. Ролята на културата е важен фактор за подобряване качеството на живот.

Полагат се усилия за разнообразна културна дейност чрез различни инициативи и дейности в читалищата, клубове и други културни институции, но средствата са малко за постигане на големи резултати. От културните институти най-голям е броят на читалищата.

В община Карнобат функционират 24 читалища – 1 в гр. Карнобат и в 23 села.

Основната дейност на читалищата е свързана с организиране и провеждане на школи, кръжоци, клубове по изкуствата, езикови курсове и др., участия и изява в местни, регионални, национални и международни фестивали и конкурси. В читалищата се развива и библиотечна дейност.

В община Карнобат се провеждат редица културни събития и фестивали. Сред тях са Национален конкурс „С песните на Стайка Гьокова”, Национален литературен конкурс „Минко Неволин” за сборник с къси разкази, Общински събор на народното творчество, Общински фестивал на изкуствата за деца „Празник на таланта”, Чествания на бележити дати от историята на България и на гр. Карнобат, както и на национални празници, изложби, концерти, театрални и шоу програми и др. Майските празници на културата в града предоставят през целия май месец заглавия на театрални постановки, представяне на книги и автори, концерти на детски градини и училища, на самодейни и професионални изпълнители, изложби и много други.

ИНФРАСТРУКТУРНО РАЗВИТИЕ, СВЪРЗАНОСТ И ДОСТЪПНОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА

Транспорт

Община Карнобат и нейният център заемат главно място в транспортно – комуникационната система на региона и страната. През територията на общината преминава международен транспортен коридор №8, кръстосват се пътищата за Източна и Западна България, както и единствената ж.п. връзка между южните и северните части на Източна България. Местоположението на Общината и всички транспортни коридори минаващи през нея й пре-

димство пред останалите Общини от региона, като Община Карнобат е директно включена в националната и международната транспортна система. Населените места от общината са с пряк и лесен достъп до основните пътни артерии. Това дават възможност за добро развитие на Община Карнобат и привличане на инвеститори.

Развитието на транспортната система вътре в границите на общината има значителен ефект върху пространствената и социално-икономическата активност. Колкото по-добре са развити транспортните връзки между населените места в селищната структура на общината, толкова повече се усилва взаимодействието между тях и те започват да функционират единно формирайки пространствен полицентричен модел. Добре развитата транспортна мрежа в общината и изградените бързи връзки с градовете центрове на растеж в региона дават възможност за намаляване на разходите за транспорт на икономическите субекти, което от своя страна води до възможността за увеличаване на разходите/инвестициите за технологично обновление, повишаване на условията и заплащането на работната сила, както и увеличаване на производството. Това са фактори, които осигуряват конкурентното предимство на икономиката в общината. От тази гледна точка е необходимо подобряване на връзката север-юг в общината и обвързване на периферната южна част на общината. В развитието на изостаналите селски и периферни територии е необходимо да се реализират вътрешните за района ресурси, като екологично земеделие, туризъм основан на природно и културно наследство, традиционни занаяти, народните традиции и културните обичаи.

Пътна инфраструктура

Пътната мрежа на общината е добре развита. Всички населени места са свързани с общинския център. Общата дължина на пътната мрежа е 276.9 км. и обхваща пътища от I-ви клас – 30.3 км, II-ри клас – 11.0 км, III-ти клас – 45.9 км, IV-ти клас – 153.4 км, както и *автомагистрала* „Тракия“ – 27.1 км и обходен път на гр. Карнобат – 9.2 км. Като цяло пътищата в общината са в добро състояние.

Автомагистрала „Тракия“ осигурява пряка и бърза връзка с областния център Бургас, както и с други големи административни центрове в Южна България. Голяма част от населението на общината работи в района на Черноморието и град Бургас и чрез магистрала Тракия те получават лесен и бърз достъп до там.

След официалното пускане на втория подучастък, Зимница – Карнобат с дължина 34,28 км., на Лот 4 Ямбол – Карнобат, транзитния трафикът през първокласния път I-6 Ямбол – Карнобат и обходния път на гр. Карнобат значително намалява. Въпреки това първокласния път I-6 (София – Казанлък – Сливен – Карнобат – Айтос – Бургас) остава важен транспортен коридор, свързващ Карнобат с Айтос и Сливен.

Като цяло пътната мрежа в общината осигурява удобни транспортни връзки между всички населени места от общината. Автомагистралата и пътищата от първи клас са в добро състояние. Задоволително е и състоянието на второкласния път II-73. Пътищата от трети и четвърти клас са в частично добро състояние, като в по-голямата си част те имат нужда от ремонт.

По-голямата част от уличната мрежа в града и селата е изградена преди повече от 20 години и експлоатационният срок на износващият пласт асфалтобетон е отдавна изтекъл. Уличната мрежа е амортизирана и се нуждае от неотложен текущ ремонт. Затрудняване на движението се получава поради паркирането в активните платна на уличната мрежа, което е породено от липсата на достатъчно паркоместа. В голяма част от селата селищната пътна мрежа не е изградена изцяло, като във всяко е в различен етап на завършеност.

Общественият транспорт в общината се осъществява от М-БУС ООД, която извършва изцяло вътрешноградския транспорт в Карнобат и 78.4% от междуселищния транспорт.

Железопътна инфраструктура

От страна на железопътни връзки общината е изключително добре обезпечена и играе ролята на основен железопътен център в страната. На територията на община Карнобат преминават две основни железопътни линии от националната железопътна мрежа. 8-ма жп линия Пловдив – Бургас, която е двойна и електрифицирана (Пловдив – Карнобат – Айтос – Бургас . 3-та А главна жп линия – Карнобат – Варна фериботна, която води началото си от гара Карнобат. Това е и единствената ж.п. връзка между южните и северните части на Източна България. Общата дължина на железния път е 34 730м – двойна железопътна линия или 69 460 м. обща дължина, включваща в себе си както следва:

На територията на община Карнобат се намират две гари – Церковски и Карнобат. Дължината на коловозите и връзките между коловози и стрелки в същите е 31 509,80м и 134 бр. железопътни стрелки, които са разпределени както следва:

- Гара Церковски – 3 991м. коловози, 194.83 м. връзки между коловози и стрелки и 16 бр. железопътни стрелки.
- Гара Карнобат – 22 838м. коловози, 4 485.97м. връзки между коловози и стрелки и 118 бр. железопътни стрелки.

Освен двете гари има още само две малки ж.п. спирки – Кликач и Глумче. На тези спирки спират само пътнически влакове.

Като цяло железопътната мрежа в общината е на добро техническо ниво. Заедно с благоприятното разположение на ж.п. гара Карнобат, прави железопътния транспорт основен и изключително важен за община Карнобат.

Електроснабдяване

Поддържането на електропреносната и електроразпределителната мрежа и съоръженията към нея, на територията на община Карнобат, както и електроснабдяването, се осъществява от „ЕVN България“. Електрифицирани са всички населени места на територията на общината, като липсват такива с режим на тока. В общината има една подстанция „Карнобат“ 110/20kV и три възлови станции – ВС „Център“ – гр. Карнобат, ВС „Крумово Градище“ и ВС „Сърнево“. Всички възлови станции разполагат с резервно храняване. На глъчев принцип е въздушната разпределителна мрежа средно напрежение. Мрежата 20 kV е кабелна само в гр. Карнобат, като е въздушна в останалите части на общината. Състоянието на въздушните линии 20 kV е задоволително и разполагат с необходимите преносни възможности. Мрежите с ниско напрежение са в задоволително състояние, като са предимно въздушен тип.

Телекомуникации

Технологичен възел Далекосъобщения – гр. Карнобат осъществява експлоатацията и поддържането на далекосъобщителната мрежа на територията на община Карнобат. На територията на общината има изградени 15 бр. автоматични телефонни централи, обслужващи всички населени места в общината. Общия капацитет на номерата е напълно достатъчен да задоволи нуждите на община Карнобат.

Газопреносна мрежа

Техническо проучване за газификация на гр. Карнобат е започнато през 1996 г. по инициатива на община Карнобат. През октомври 2008 г. започва изграждането на трасе за доставка на синьо гориво в Карнобат. На 1-ви юни 2009 г. официално е открита газификацията на град Карнобат. За изграждането на трасето „Овергаз Изток“ АД инвестира общо 1 000 000лв. Като част от проекта е изградена и площадка за декомпресиране на природен газ. Дължината на изградената газоразпределителна мрежа на територията на гр. Карнобат е 7052 л.м., като от тях в периода 2010-2012 г. са построени 31 л.м., с 264 битови отклонения за частни абонати, от които включени са 5 бр.

Водоснабдителна мрежа за питейно – битови водоснабдяване и мрежа за отпадни води

Водоснабдяването на населението се извършва от "ВиК" ЕАД – Бургас. Всички селища на територията на общината са водоснабдени, с изключение на с. Сан Стефано. На целогодишен режим са селата Драгово. Козаре, Хаджиите, Екзарх Антимово, Железник. От всички села 30% са на летен воден режим. Причините за това се дължат на до голяма степен амортизираните тръби, които водят до загуби по водопреносната мрежа достигащи малко над 70%.

Благодарение на местни водоизточници и водоснабдителна система „Камчия“ се осъществява водоснабдяването на населените места в общината. В експлоатация са три водоснабдителни групи: „Аспарухово“, „Церковски“ и „Карнобат“. Девет от всички населени места, с общо население 82% от това на общината, се водоснабдяват от водоснабдителна система „Камчия“.

Общата дължина на водопроводната мрежа е 412537м, като 138573м е външна и 273964м е вътрешната. Довеждащите външни водопроводи преминават през обособени частни имоти. Съществуващата водопроводна мрежа е с тръби от различен вид и диаметър (етернитови, стоманени, чугунени, полиетиленови). Преобладават етернитовите (азбестоциментови) тръби, които са амортизирани, ненадеждни и морално остарели. Те водят до чести аварии и до значителни загуби на питейна вода, както и на влошаване на нейните хигиенни характеристики. Това е основна причина загубите на води да са изключително високи – 71%. Частична подмяна на около 30% от вътрешната водопроводна мрежа на града с нови полиетиленови тръби е извършена през последните години. Реконструкцията и подмяната на тръбите е предвидена да продължи и през следващите години, като по този начин ще се минимизират загубите и ще се подобри качеството на питейната вода.

Предвид засушаването, което ще доведе до намаляване на подавания от язовир „Камчия“ дебит, е необходимо да се търсят алтернативни водоизточници на град Карнобат. Сондажи в местността „Хисаря“ е един от вариантите. Водата от местността е с доказани питейни качества.

Канализационна мрежа има единствено изградена в общинския център гр. Карнобат. Изградеността на канализационната система е 89% от смесен тип – провежда битови, промишлени и отпадъчни води. Общата дължина на канализационната мрежа е 12998 м, в частност 11148 м вътрешна канална мрежа и 1859 м колектор. Тръбите са с кръгло, 10548 м, и яйцевидно сечение – 2450 м. По – голямата част от канализационната мрежа е изградена преди 1980 г. Изградени са пет основни главни дъждопреливници за намаляване на хидравличното натоварване по време на дъждове. Всички преливници са в лошо експлоатационно състояние и не функционират според своето проектно предназначение.

Основен проблем на канализационната система на града е липсата на пречиствателна станция за отпадни води.

ЕКОЛОГИЧНО СЪСТОЯНИЕ И РИСКОВЕ

Качество на атмосферния въздух (КАВ)

Общинска администрация Карнобат има разработена „Комплексна програма за намаляване на емисиите и достигане на установените норми за вредни вещества в атмосферния въздух в Община Карнобат за периода 2004-2015 г“.

Основната цел на програмата е в съответствие със стратегическата цел на Община Карнобат за опазване и предотвратяване на замърсяването на околната среда по всички компоненти и фактори на въздействие, с оглед намаляване на риска за здравето на населението, опазване на природните и културни ценности от вредни въздействия, както и предотвратяване на

вратяване на опасности и щети при изменение качеството на въздуха в резултат на различни дейности.

Основните източници на ФПЧ₁₀ на територията на Община Карнобат са битовото отопление и автотранспорта. Основното транспортно замърсяване следва да се очаква от път I-6, който в границите на Карнобат се слива с ул. „Москва“. Малко преди източния вход на Карнобат, от път I-6 в северна посока се отклонява път II-73 за Шумен. Автомагистрала Тракия преминава на около 6.7 км. южно от път I-6. В тази зона е връзката на автомагистралата с път I-6, който достига изхода на Карнобат за София. От Карнобат на юг тръгва път VI-5391, който прави връзка с обхода от автомагистрала Тракия към Карнобат.

Замърсяването с ФПЧ₁₀ от битовото отопление се свързва основно с високата консумация на дърва и въглища за отопление. Епизодично наднормено замърсяване обикновено се наблюдава в населени места с над 5000 жители. При населени места с повече от 10000 жители броят на превишенията на СД норми значително се увеличава, а при население около 20000 жители тези превишения нарастват до 20-30 за година. В тази светлина, наднормените замърсявания с ФПЧ₁₀ се очаква да са съсредоточени в рамките на общинския център гр. Карнобат.

Ежемесечно се извършват проверки на територията на Общината и в близост до първокласен път I-6 Бургас – София, и при констатиране на замърсявания се предприемат мерки за своевременното почистване на замърсените терените.

Води

Питейни води

Водоснабдяването на населените места в община Карнобат се осъществява от местни водоизточници и водоснабдителна система "Камчия". В експлоатация са три водоснабдителни групи: "Аспарухово", "Церковски" и "Карнобат".

Водопотреблението за битови и стопански нужди на жител от населението средно за денонощие е от 51 до 1 070 литра. Проблем е недостигът на вода през летните месеци.

Повърхностни води

Реките, които преминават през територията на община Карнобат са р. Мочурица, която е приток на р. Тунджа, с дължина 85,9 км, преминава през област Сливен, община Котел, Бургас, общини Сунгурларе и Карнобат и Ямбол, общини Стралджа, Тунджа и Ямбол ляв приток на Тунджа. Тя е най-големият приток на Тунджа. Другата река е р. Русокастренска, която преминава през Област Бургас — общини Карнобат и Камено и се влива в язовир „Мандра“. Дължината ѝ е 65,4 км. Характерно и за двете реки е че са със слаб дебит.

От категория „ЕЗЕРА“ водно тяло с площ над 500 ха на територията на общината е яз. „Цанко Церковски“.

Почви

Замърсяване на почвата с тежки метали и металоиди

През 2012 г. мониторинг на почвите за съдържание на тежки метали и металоиди от мрежата на I ниво е проведен на осем пункта, попадащи на територията на пет общини. От всеки пункт е извършено пробонабиране за пълен набор от показатели. Почвеното изпитване се извършва от Регионална изпитателна лаборатория Бургас в две дълбочини: 0-10 см. и 0-40 см. За необработваемите и 0-20 см. и 20-40 см. за обработваемите почви в три повторения.

Замърсяване на почвите с продукти за растителна защита /пестициди/

На територията на РИОСВ – Бургас е решен проблемът със залежалите пестициди в по-голямата си част, с което е ликвидирана потенциалната опасност от евентуално замърсяване и увреждане на околната среда и човешкото здраве. Контейнерите тип „Б-Б“ кубове, в които са съхраняват пестицидите са разположени на единадесет площадки. В община Карнобат се намират на депото неопасни отпадъци гр. Карнобат.

Управление на отпадъци

Събирането и безопасното съхраняване на залежали и негодни за употреба пестициди

Относно събирането и безопасното съхраняване на залежали и негодни за употреба пестициди, Общината изпълни проекти през 2004г. и 2005г. по Програма на МОСВ съвместно с фирма "Бал-Бок Инжинеринг" АД. Събрани са всички съществуващи количества залежали пестициди на територията на община Карнобат в общо 27 контейнера (Б-Б куб), разположени на площадка на депото за ТБО гр. Карнобат. Това беше важен проблем, тъй като тези пестициди бяха безнадзорни, не се стопанисваха правилно и съществуваше опасност от натравяне на хора и животни.

Разделно събиране на отпадъците

Съгласно разпоредбите на Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки (ДВ, бр.85 от 06.11.2012г.) и Закона за управление на отпадъците (ДВ, бр.53 от 13.07.2012г.) , Община Карнобат е сключила договор за сътрудничество № 1104 от 23.03.2012 г. с организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки „Екоколект” АД.

На територията на гр. Карнобат, на 54 точки, са разположени 118 броя контейнера тип „Бобър”, с вместимост 1100 л, с плосък капак, жълт цвят, предназначени за отпадъци от опаковки от хартия, пластмаса и метал и 60 броя контейнера тип „Иглу” с вместимост 1180 л, зелен цвят, предназначени за отпадъци от опаковки от стъкло.

На територията на община Карнобат за 2012 г. процента население, обхванато от системите за разделно събиране е 74 % или 21 239 бр. жители.

Битови отпадъци

Обслужваните населени места от система за организирано събиране на битови отпадъци на територията на община Карнобат за 2012 г. за 31 на брой. Процентът население, обхванато в организирана система за събиране и транспортиране на битови отпадъци е 100 %, а броят на обслужваното население – 24 817 жители.

На територията на общината има едно действащо депо за обезвреждане на битови отпадъци – Общинско депо Карнобат, намиращо се в Землище гр.Карнобат. (пътя за с.Екзарх Антимово), община Карнобат.

Управление на отпадъците на територията на община Карнобат

В системата на организирано сметосъбиране и сметоизвозване са включени всички населени места на територията на Общината.

На територията на населените места, включени в организираното сметосъбиране са разположени съдове за смет тип „Бобър”. Броят им към 31.12.2012 г. е: метални - 810 бр. и пластмасови - 251 бр.

През 2012 г. на депото за ТБО са събрани и извозени 9 619 т битови отпадъци.

Твърдите битови и производствени неопасни отпадъци от гр.Карнобат се депонират в депо, заемащо 30 дка на 4 км от града, което се експлоатира от 1982 г. Към настоящия момент регламентираното депо не отговаря на всички нормативни изисквания.

На територията на града се извършва периодично почистване на съществуващи нерегламентирани сметища. Ежеседмично се извършва контрол за недопускане на следващо замърсяване.

Претоварна станция за отпадъци - Карнобат

На 25.08.2011 г. е подписан Договор № DIR-5102118-C001 за безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013 г.” за проект „Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Бургас” по приоритетна ос 2

„Подобряване и развитие на инфраструктурата за третиране на отпадъци”, между Министерство на околната среда и водите – Договарящ орган, Община Бургас – Бенефициент и Сдружение „Управление на отпадъците-регион Бургас”, общини Айтос, Камено, Карнобат, Несебър, Поморие, Руен, Средец и Сунгурларе – Партньори.

Претоварната станция за отпадъци (ПСО), която ще обслужва общините Карнобат и Сунгурларе ще бъде разположена на съществуващата площадка на депото за отпадъци на община Карнобат.

Шумово замърсяване

В последните три години в РЗИ-Бургас не са постъпвали сигнали и жалби за наднормени нива на шум в околната среда, причинени от локални източници на шум и не са извършвани измервания на еквивалентни нива на шум на територията на община Карнобат.

В гр. Карнобат като урбанизирана територия няма включени пунктове за мониторинг на шума, съгласно Наредба 54 от 13.12.2010 г. за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници в околната среда (обн. ДВ.бр.3 от 11.01.2011 г.).

II. ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА КАРНОБАТ

1. Цел на разработката.

Целта на настоящата разработка (Планово задание) е да създаде текстова основа за изработването на **Опорен план и Общ устройствен план на община Карнобат (ОУПО)**, като се формулират и обосноват основите изисквания към него.

2. Задачи на разработката

С оглед постигане на тази цел е синтезиран следният набор от задачи:

- **обобщаване и систематизиране на направените до настоящия момент проучвания и разработки** за дадената територия, в това число и осигуреността на общината с действащи устройствени планове и схеми от по-високо и/или по-ниско ниво, които имат отношение към бъдещия ОУПО;
- **формулиране на проблемните пунктове, които трябва да бъдат решени с бъдещия ОУПО**, определяне на териториалния обхват на плана и фиксиране на прогнозните хоризонти, за които се разработва ОУПО;
- **дефиниране на основните методически насоки** за разработването на ОУПО (предварителен и окончателен проект), както и етапите, времетраенето и процедирането по утвърждаването и влизането му в сила (включително и на програмата за неговата реализация);
- **формулиране на изискванията към екипа**, който ще разработи бъдещия ОУПО и към проектно-проучвателните работи, които следва да се извършат в отделните фази и етапи на изготвяне на предварителния и окончателния проект за ОУПО;
- **дефиниране на общи и специализирани изисквания към устройствената концепция за ОУПО**, както в чисто съдържателно, така и в техническо отношение - начин на оформяне и представяне на финалните документи - обяснителна записка и графични материали;
- **определяне на общите параметри на ОУПО**, както и изискванията, които следва да бъдат отчитани в процеса на проучванията през различните етапи и фази на работата по плана;

- **осигуряване на основната най-обща информация** за аналитичните проучвания (включени в съдържанието на Плановото задание), характеризиращи състоянието и тенденциите в демографското, икономическото, социалното и инфраструктурното развитие на общината, пространствените аспекти на това развитие и състоянието на околната среда;
- **идентифициране и структуриране на комплекса от фактори**, които оказват влияние (стимулиращо или задържащо) върху развитието на социално-икономическия и инфраструктурен комплекс на общината;
- **разкриване и оценяване на евентуалните ограничители и стимулатори** за пространственото развитие на селищата в общината;
- **очертаване (на предварителен етап) на изискванията за състоянието на плановата структура на общината** и насоките за пространственото ѝ развитие, които следва да бъдат заложили в бъдещия ОУПО;
- **определяне на специфични изисквания към устройствената концепция на бъдещия ОУПО по отделни функционални и тематични направления:**
 - селищна мрежа;
 - зони за обитаване;
 - зони за труд;
 - зони за отдих и рекреация;
 - социална инфраструктура;
 - комуникационно-транспортна инфраструктура;
 - природни забележителности;
 - културно наследство;
 - туристическа инфраструктура;
 - околна среда;
 - други специфични изисквания.

3. **Обем и съдържание на разработката**

Настоящата разработка се състои от две части:

- **Текстова част**, представена в албум (формат А4), която съдържа анализ на съществуващото положение, синтез на изводи и изисквания към ОУПО.
- **Графична част**, разработена в обхват територията на община Карнобат, която включва:
 - **Опорен план (М 1:25 000);**
 - **Схема по вид територия (М 1:50 000);**
 - **Схема по вид собственост (М 1:50 000).**

4. **Нормативна и информационна обезпеченост на разработката**

Плановото задание е съобразено с изискванията на действащата нормативна уредба в страната.

При изработването на Плановото задание за ОУП на община Карнобат са използвани и други документи с устройствен и стратегическо-програмен характер.

Съгласно чл.125, ал.(6) и (7) от ЗУТ, настоящото Задание се съгласува с:

- **Министерството на културата**, при условията и по реда на Закона за културното наследство;
- **Регионалната инспекция по околната среда и водите** за определяне на приложимите процедури по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и чл.31 от Закона за биологичното разнообразие.

5. Териториален обхват на ОУПО

Опорният план се изготвя в същия териториален обхват, в който ще бъде изработен и Общият устройствен план на общината (ОУПО).

Съгласно изискванията на Възложителя, ОУПО следва да бъде разработен за територията на цялата община Карнобат, с обхват всички землища в границите на общината.

6. Прогнозен срок на действие на ОУПО

В съответствие с философията на устройственото планиране и действащата нормативна уредба по устройство на територията у нас, **Общият устройствен план е документ с дългосрочно действие.**

Нормативните изисквания, съдържащи се в ЗУТ и в чл.17, ал.(3) от Наредба №8, регламентират срока на действие на Общите устройствени планове на общини да бъде 15-20 години.

На основата на така посочените нормативни изисквания **Плановото задание за изработване на ОУП на община Карнобат указва прогнозният му период да бъде 20 години.**

III. ПЛАНОВА И ПРОЕКТНА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА

От направения преглед на плановата и проектната обезпеченост на територията на община Карнобат могат да се направят следните изводи:

- **Действащият подробен устройствен план (ПУП) на гр. Карнобат – източна част е от 2004 г., а за западната част е от 1989 г.** И двата са разработени в условията на друга общественно-политическа и социално-икономическа ситуация, съобразно друга законова и нормативна уредба. И дата ПУП-ве са и на цифров модел. Плана на квартал „Красно село“, гр. Карнобат е от 1982 г. и за него няма изработен цифров модел. Плана на производствена зона „Север“, гр. Карнобат е изготвен през 1991 г. и от 2013 г. има цифров модел. Плана на „Южна промишлена зона“, гр. Карнобат е от 2007 г. и разполагаме с цифров модел.

- От тогава не са предприети действия за изработването на нов ПУП на града поради липсата на финансови възможности.

- **За всички останалите населени места в общината – 30 на брой имат регулационни планове.** Единадесет от селата имат планове от преди Втората световна война (1928-1940 г.). Останалите от селата имат планове от средата на 20 век. За шест от селата има нови кадастрални планове от 2000 г. За всички останали села кадастралните планове са от тогава, от когато са и регулационните планове. След 1989 г. подробни устройствени планове не са правени.

- **За град Карнобат и община Карнобат не са разработвани общи устройствени планове - ОУП или ОУПО.**

От направения анализ е видно, че за територията на община Карнобат липсват достатъчно кадастрални, общи и подробни устройствени планове. Тези от тях, които съществуват са значително остарели.

Очевидна е необходимостта от изготвянето на нови актуални устройствени планове, отговарящи на съвременните потребности и съответстващи на действащата към момента законова и нормативна уредба в страната.

С изработването и приемането на **Общ устройствен план на община Карнобат (ОУПО)** ще се създадат добри предпоставки за балансирано развитие на общинската територия. ОУПО ще се превърне в планова основа за поетапното изработване и на подробни устройствени планове (ПУП) на населените места в общината. За тази цел е необходимо:

- изготвяне и одобряване на кадастрална карта за територията на община Карнобат;
- определяне (с ОУПО) на основните параметри, насоки и тенденции за развитие на гр. Карнобат и останалите населени места, които следва да се отчитат и доразвиват при изработването на отделните ПУП;
- разработване на програма за етапно изготвяне на ПУП за населените места, съобразно наличния инвестиционен интерес към тях;
- дефиниране на зоните, извън границите на населените места, върху които се оказва инвестиционен натиск и за които разработването на ПУП следва да бъде приоритет;
- синхронизиране на предвижданията, заложи в ОУПО, с други планови и програмни документи като: Концепциите и схемите за пространствено развитие на община Карнобат, Общинския план за развитие на община Карнобат (2014-2020 г.) и др.

IV. МЕТОДИКА ЗА ИЗРАБОТВАНЕ НА ОУПО

С общия устройствен план на община Карнобат (ОУПО), съгласно чл.16 на Наредба №8, следва да се определят:

1. **Общата структура на територията** и преобладаващото предназначение на съставните и структурните ѝ части; местоположението и границите на урбанизираните територии, земеделските територии, горските територии, защитените територии, нарушените територии за възстановяване и териториите със специално, с друго или със смесено предназначение;
2. **Общия режим на устройство** на всяка от гореизброените територии, който включва най-общи цели, мерки и изисквания за тяхното опазване, използване, изграждане и развитие;
3. **Извънурбанизираните територии** - изключителна държавна, публична държавна и публична общинска собственост, заедно с режима на тяхното устройство;
4. **Разположението на мрежите и съоръженията на техническата инфраструктура** на територията на общината и връзките им с териториите на съседните общини и с инфраструктурни мрежи, съоръжения и обекти от национално значение;
5. **Териториите с вероятно разпространение на предвидими природни бедствия** и необходимите превантивни мерки и начин на устройство и защита;
6. **Териториите за активно прилагане на ландшафтно-устройствени мероприятия и естетическо оформяне**, в т.ч. териториите за превантивна устройствена защита, съгласно чл.10, ал.3 от ЗУТ.

V. ОБЕМ И СЪДЪРЖАНИЕ НА ОУПО

Съгласно чл.17, ал.2 от Наредба №8 за обема и съдържанието на устройствените схеми и планове, **общите устройствени планове на общини се разработват в две фази - предварителен и окончателен проект.**

1. Изисквания към проектната документация на предварителния ОУПО

Изискванията към проектната документация на предварителния ОУПО са дефинирани в **Наредба №8**. Съгласно **чл.18** на тази наредба предварителният проект на ОУПО съдържа **текстови и графични материали**.

Текстовите материали се представят под формата на **обяснителна записка**, съдържаща резултатите от всички видове проучвания, извършени в процеса на изработване на плана. Записката се структурира в две части:

- **анализ** на съществуващото положение, който завършва с поставянето на актуална **диагноза** на състоянието на урбанистичната система;

- **прогноза** за развитието на тази урбанистична система и на нейните отделни функционални и проблемни направления, която се базира на установените потенциали на територията и на очакваното влияние на фактори със стимулиращо и задържащо въздействие. В резултат на това се формулират основните **урбанистични приоритети** за развитие на територията на **община Карнобат**.

Текстовите материали към ОУПО, в частта за анализ на съществуващото положение (**диагноза**), съдържат раздели за:

a) **регионални проблеми**, в т.ч. пространствени, икономически, социални, културни, екологични, комуникационни и др.;

b) **социално-икономически условия и проблеми:**

- **демография**, в т.ч. брой, еволюция на развитие, структура (полова, възрастова, социална), тенденции на развитие;

- **структура на заетостта**, в т.ч. отрасли, сектори на дейност, социална и професионална категоризация, тенденции на развитие;

- **икономическа база**, в т.ч. отрасли (промишленост, селско и горско стопанство, туризъм, строителство, транспорт, енергетика и др.), структура на собствеността, ефективност, регионални характеристики;

- **райони със специфични проблеми;**

c) **териториални проучвания:** релеф, климат, геология и хидрология, флора, фауна, поземлен ресурс по фондове (населени места и други урбанизирани територии, земеделски земи, горски фонд, защитени територии, нарушени територии), структура на собствеността (държавна собственост - изключителна, публична и частна, общинска собственост - публична и частна, частна собственост);

d) **обитаване:** количествено и качествено състояние на жилищния фонд, структура на собствеността, видове (типове) пространствени структури на обитаване, технико-икономически характеристики на видовете (типовете) обитаване, градска динамика;

e) **здравеопазване:** териториално разположение на мрежата от обекти, видове лечебни заведения по нива на обслужване (доболнична и болнична помощ, центрове за спешна медицинска помощ, диспансери, рехабилитационни центрове и др.), собственост;

f) **образование:** териториално разположение на обектите, образователни равнища, собственост;

g) **култура:** териториално разположение, значимост, собственост;

h) **техническа инфраструктура:** трасета и съоръжения, технически параметри на електроснабдителната, водоснабдителната, канализационната, далекосъобщителната и други мрежи, пътна и железопътна мрежа (класификация, състояние), радио- и телевизионно покритие на територията на общината, покритие с други комуникационни системи, пречистване на отпадъчните води, сметосъбиране и третиране на отпадъците, депа за отпадъци;

i) **отдых и туризъм:** обекти, значимост, собственост, влияние в общото икономическо развитие;

ж) **екологично състояние:** замърсяване на въздуха, водите и почвите, категоризация, характеристика на вредните емисии.

2. Текстовите материали към ОУПО, в частта прогноза, съдържат раздели за:

2.1 Социално-икономическо развитие (прогноза за): демографско развитие (песимистичен, оптимистичен и реалистичен вариант), икономическо развитие (промишленост, селско и горско стопанство, транспорт, строителство, туризъм и др.), развитие на социалната база (образование, здравеопазване, култура, комунални дейности), приоритети за реализация;

2.2 Пространствено развитие: основно предназначение на териториите, режими на устройство и параметри за натоварването им, развитие на урбанизираните територии и на техническата инфраструктура;

2.3 Екологични условия: прогноза за въздействия върху околната среда от социално-икономическото и пространственото развитие и мероприятия за подобряване на средата;

2.4 Правила и нормативи за прилагане на ОУПО, които включват условията, при които може да се изменя планът, задължителните изисквания към подробните устройствени планове (ПУП), допустимите натоварвания на териториите и др.

Текстовите материали се окомплектоват в папки формат А4 или А3 и съдържат следните задължителни елементи:

А. Титулна страница, на която се отразяват:

- вида на плана - общ устройствен план (предварителен проект);
- обекта на планиране - община Карнобат;
- наименование на изпълнителя - физическо или юридическо лице;
- възложителят;
- главният проектант - квалификационна степен, име, презиме, фамилия, номер на документа за правоспособност, подпис;
- трите имена на лицето, представляващо и/или управляващо юридическото лице, извършило проектирането.

В. Втора (вътрешна) страница, на която се представя списък на авторския колектив, участвал в изработването на ОУП на общината - проектант, сътрудници, консултанти и технически лица. Препоръчва се срещу името на всеки член на авторския екип да се посочи конкретното му участие, съобразно точките и подточките от съдържанието на текстовете и графичните документи.

С. Трета страница, на която се посочва съдържанието на текстовия и графичния материал.

Обемът на **текстовите материали** не се ограничава, както и приложените към него допълнителни таблици, фигури и схеми.

Текстовите материали е необходимо да съдържат цялостен анализ на историческото развитие на територията и актуалното състояние на всички обекти на НКН и тяхната градоустройствена или природна среда. Да се проучи историческото наследство на общината – генезис и развитие на урбанизираните територии и устройствени структури, исторически и култови места, мемориални знаци, обекти, свързани с местните традиции и обредни практики, с местните производства, стари топоними – носители на закодирана памет и ценностни характеристики за местата и териториите, както и индикатор за археологическо проучване и пр.

Да се проучи наличието на предпоставки за опазване на цялостни културни ландшафти по смисъла на чл.47, т.6 от ЗКН.

Да се разработят специфични правила и нормативи за устройство на защитените територии за недвижимото културно наследство и териториите за превантивна устройствена защита за недвижимо културно наследство, както и за дефиниране на специфични устройствени режими за тях.

Графичните материали към ОУПО илюстрират посочените текстови материали и биват два вида - **основни и допълнителни**.

Основните графични материали са задължителни, а допълнителните графични материали се изготвят по преценка на разработващия плана колектив.

Основните графични материали на предварителния проект за ОУПО съдържат:

1. **Опорен план на община Карнобат - (М 1:25 000), изработен върху топографска карта, с отразени кадастрални и други данни, съгласно чл.115 от ЗУТ.**

2. **Общ устройствен план на община Карнобат (М 1:25 000), изработен върху и в мащаба на Опорния план, в който се отразява бъдещото развитие и устройството на териториите, включващо:**

- **режим за устройство и строителните граници на урбанизираните територии:** населени места, групови и единични паметници на културата, промишлени комплекси и други селищни образувания;

- **земеделски земи**, в които не се допуска промяна на предназначението им, и останалите земи, в които това е допустимо;

- **горски територии** (гори и земи от горския фонд), в които не се допуска промяна на предназначението им и такива, в които това е допустимо;

- **територии със специфични характеристики** (резервати, национални паркове, природни забележителности, поддържани резервати, природни паркове, защитени местности, паметници на културата, гробищни паркове, минерални извори, калонаходища, обекти на сигурността и отбраната);

- **нарушени територии** (рудници, кариери, насипища, свлачища, срутища, мочурища, депа за отпадъци и др.) за етапно възстановяване и рекултивация;

- **водни площи и течения** - реки, езера, язовири, напоителни и отводнителни канали;

- **елементи на транспортната техническа инфраструктура** - пътна мрежа по класове, железопътни линии, гари;

- **елементи на техническа инфраструктура** - електропроводи, далекосъобщителни мрежи, водопроводи, канализационни колектори, и съоръженията към тях (електрически подстанции, пречиствателни станции за питейни и отпадъчни води, понижителни и разпределителни станции и др.);

- **баланс на територията** (съществуващ и проектен), съгласно Таблица №4Б на Приложение №2 към чл.69 от Наредба №8.

3. **Схема на селищната структура в община Карнобат (М 1:50 000), в която да е изяснена йерархизацията на населените места в селищната мрежа и взаимовръзките между отделните селищни единици.**

4. **Схеми на транспортната мрежа и другите мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура на територията на община Карнобат:**

- **Схема на транспортната мрежа (М 1:50 000);**

- **Схема на водоснабдяването и канализацията (М 1:50 000);**

- Схема на електроснабдяването (М 1:50 000);
- Сборна схема на техническата инфраструктура (М 1:50 000);

5. Схема на защитените територии в община Карнобат (М 1:50 000), по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ).

6. Схема на защитените територии в община Карнобат (М 1:50 000), по смисъла на Закона за културното наследство (ЗКН). На схемата на НКН да са отразени защитени териториите за опазване на недвижимото културно наследство по смисъла на чл.79, ал.5 и ал.6 от ЗКН, които включват всички недвижими културни ценности по списъците на НИНКН, както и обектите, притежаващи статут, съгласно цитираните в т.1 и т.2 документи и техните охранителни зони, определени по реда на чл.79, ал.4 от ЗКН. Те трябва да бъдат отбелязани на схемата с оранжев тон или контур и /или с пиктограма/ единна за всички НКЦ/. (М 1:50 000);

7. Схема на определени територии и обекти, за които следва да се разработят ПОУ по чл.78 и чл.81 от ЗКН. (М 1:50 000);

Основните графични материали се изработват съгласно Таблица 2 на Приложение №2 към чл.69 от Наредба №8 и съдържат следните допълнителни задължителни елементи:

а) **Вид и териториален обхват на плана, мащаб, фаза на проектиране** (надписите се поместват в дясната или лявата част на чертежа, по изключение и на друго подходящо в композиционно отношение място).

б) **Географски посоки и данни за ветровия режим.**

в) **Таблица с информация** за: изпълнителя, възложителя, вида на плана, фазата и мащаба на проекта, датата на завършване на проекта, проектантите - с тяхната специалност, име, фамилия и подпис (таблицата се нанася в долния десен ъгъл на всеки задължителен графичен материал).

г) **Друга допълнителна графична информация:** таблици, легенди за изразните средства, текстовите описания, разрези, силуети и др. (тези елементи се разполагат в свободните полета на чертежа и се композират по преценка на водещия проектант).

Основните графични материали се представят залепени на платно или на друг устойчив материал, позволяващ тяхното многократно използване.

Допълнителните графични материали към ОУПО съдържат: карти, схеми, графики, фотоси и други материали, които се разработват и представят по преценка на разработващия екип в избран от авторите обем и графичен вид. Те нямат задължителен характер.

В плановото задание на предварителна фаза на ОУПО да се проучи наличието на предпоставки за опазване на цялостни културни ландшафти по смисъла на чл.47, т.6 от ЗКН

3. Изисквания към проектната документация на окончателния ОУПО Окончателният проект на ОУПО съдържа текстовите и графичните материали на предварителния проект, коригирани и допълнени съобразно решенията на експертните съвети, проведените обществени обсъждания и становищата на заинтересуваните централни и териториални администрации и всички експлоатационни дружества.

Текстовите материали към предварителния проект на ОУПО се допълват с доклад за изпълнение на препоръките. Към финалните документи се изработва и съкратен доклад на обяснителната записка в обем 35 - 50 страници текст и 5 -8 схеми формат А4 или А3.

Графичните материали към окончателния проект на ОУПО, към които има препоръки и бележки, се изработват наново.

Към окончателния проект на ОУПО се разработват „Правила и нормативи за прилагане на ОУПО“.

4.Срокове за изработване на ОУПО

Ефективното работно време за изготвяне на ОУПО се определя от Възложителя - община Карнобат, като общо за изработването на двата етапа са необходими приблизително **16 календарни месеца**, разпределени по фази, както следва:

- **предварителен ОУПО** - около **12 календарни месеца**;
- **окончателен ОУПО** - около **4 календарни месеца**.

Експертните и обществените обсъждания се извършват в два цикъла - по един цикъл съответно за съгласуването и одобряването на предварителния и окончателния проект за ОУПО. Времето, необходимо за тяхното провеждане, както и времето необходимо за работата на техническата комисия, **не се включват в ефективното работно време**.

5.Авторски колектив

Авторският колектив за изготвяне на ОУПО се определя след провеждането на Конкурс за избор на Изпълнител по Закона за обществените поръчки (ЗОП). Спечелилият конкурс колектив сключва договор с община Карнобат за изработване на ОУПО (предварителен и окончателен проект).

Този авторски колектив следва да бъде формиран от набор от специалисти - **проектанти, сътрудници, консултанти и технически лица**.

Проектантите следва да бъдат утвърдени в практиката **експерти по основните професионални направления**, залегнали в плана: архитекти, урбанисти, инженери - специалисти по отделните елементи на техническата инфраструктура (транспортна инфраструктура, електроснабдяване, водоснабдяване и канализация, далекосъобщения и т.н.), ландшафтни архитекти и други специалисти, съобразно спецификата на плана.

Сътрудниците следва да бъдат **експерти по отделните функционални системи и проблемни направления**, залегнали в плана като: географи, демографи, статистици, икономисти, социолози, еколози и други специалисти с необходимите компетенции в съответното проблемно направление.

Тези две групи **експерти формират основното ядро на авторския колектив**. Към него, по преценка на ръководителя на екипа, биха могли да се привлекат и съответните **консултанти**. Тяхното участие в процеса на изготвяне на плана е епизодично и обвързано с разрешаването на конкретна проблемна зона.

За подпомагане на работата на експертите и консултантите се осигурява необходимия **технически персонал**, ангажиран с набирането, обработването, съхраняването, систематизирането и представянето на текстовата и графичната информация.

Професионалната квалификация и практическия опит на членовете на авторския екип (без техническия персонал) се доказва със следните документи:

- диплома за завършено висше образование по съответната специалност, образователно-квалификационна степен;
- свидетелство за научно звание (ако има такова);
- професионална автобиография;
- пълен списък с участие в проекти в сферата на социално-икономическото развитие и устройственото планиране:
- референции за изпълнени проекти;
- други документи, доказващи професионална квалификация и практически опит в съответната сфера на компетенция на специалиста.

- При изготвянето на финалната проектна документация, като задължителен елемент на текстовата част се прилага списък на авторския колектив, участвал в изработването на плана - проектанти, сътрудници, консултанти и технически лица. Препоръчва се срещу името на всеки член на авторския екип да се посочи конкретното му участие, съобразно точките и подточките от съдържанието на текстовите и графичните материали.

6. Процедуране на ОУПО

Процедурите по създаване, обявяване и одобряване на ОУПО, които община Карнобат следва да организира и проведе, са регламентирани в нормативната уредба - Раздел III, Глава Седма, Част Втора от ЗУТ.

Първата процедура се изразява в изготвянето на **Планово задание** за изработване на Общ устройствен план на община Карнобат (настоящата разработка), съгл. чл.125, ал.(1), (2) и чл.126 от ЗУТ. Плановото задание се съгласува с две инстанции - Министерството на културата и Министерството на околната среда и водите или в съответната Регионална инспекция по околната среда и водите (РИОСВ).

Втората процедура се състои в приемане на **решение от Общинския съвет за одобряване на задание за изработване на Общ устройствен план на община Карнобат и решение за изработване на ОУПО** - Общ устройствен план на община Карнобат по предложение на Кмета на общината, съгласно чл.124, ал.(1) от ЗУТ.

Третата процедура включва **разгласяването на решението на Общинския съвет с обявление**, което се поставя на определените за това места в сградата на общината, както и на други подходящи места в съответната територия - предмет на плана, и се публикува на интернет страницата на общината и в един местен вестник, съгласно чл.124б, ал.(2) от ЗУТ.

Завършването на този етап е основание за преминаване към **следващата процедура**, предвидена в закона - провеждането на **конкурс за избор на изпълнител** по Закона за обществените поръчки (ЗОП), съгласно чл.126 от ЗУТ. Спечелилият конкурса колектив сключва **договор с Възложителя - община Карнобат** за изработване на опорен план и ОУПО. На този етап, ако е необходимо, се извършва **актуализация на Заданието** (това се налага само в случаите, в които между изготвянето на Плановото задание и стартиране на работата по предварителния проект за ОУПО са настъпили съществени изменения в социалните, икономическите, политическите или други условия, имащи отношение към развитието на разглежданата територия). Ако такава актуализация не е необходима се пристъпва директно към **следващите процедури по изготвяне и одобряване на предварителния и окончателния проект за ОУПО**.

Всяка от тези фази (предварителен и окончателен проект за ОУПО) завършва със съгласуване и одобряване от съответните оторизирани органи в следната последователност: **провеждане на обществено обсъждане** на проекта за ОУПО, което се организира от Възложителя - община Карнобат, като разгласява мястото, датата и часа на провеждане с обявление, което се поставя на определените за това места в сградата на общината, както и на други предварително оповестени обществено достъпни места в съответната територия - предмет на плана, и се публикува на интернет страницата на общината, в един национален всекидневник и в един местен вестник, съгласно чл.127, ал.(1) от ЗУТ. На общественото обсъждане се води писмен протокол, който се прилага към документацията за експертния съвет и за общинския съвет;

- **съгласуване на проекта за ОУПО** със заинтересуваните централни и териториални администрации, а при необходимост - и със специализираните контролни органи и експлоатационните дружества, съгласно чл.127, ал.(2) от ЗУТ (организира се от Възложителя - община Карнобат);

- приемане и разглеждане на проекта за ОУПО от ЕСУТ (общинския експертен съвет по устройство на територията), като документацията на съответния проект се придружава от протокола от проведеното обществено обсъждане и изискуемите съгласувателни актове, съгласно чл.127, ал.(3) от ЗУТ;

- одобряването на проекта за ОУПО се извършва от Общинския съвет на община Карнобат по доклад на Кмета на общината, изготвен въз основа на протокола от заседанието на ЕСУТ, съгласно чл.127, ал.(6) от ЗУТ.

Паралелно с провеждането на общественото обсъждане и съгласувателните процедури се изготвя и екологичната оценка и/или оценката за съвместимост на плана, които Възложителят - община Карнобат организира и провежда по Закона за опазването на околната среда и/или Закона за биологичното разнообразие, съгласно чл.127, ал.(1) от ЗУТ.

Решението на Общинския съвет за одобряване на проекта за ОУПО се изпраща в 7-дневен срок от приемането му на областния управител, който може в 14-дневен срок от получаването му да върне незаконосъобразното решение за ново обсъждане или да го оспори пред административния съд при условията и по реда на чл.45 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, съгласно чл.127, ал.(6) от ЗУТ.

Решението на Общинския съвет се изпраща за обнародване в „Държавен вестник“, ако не е върнато за ново обсъждане или не е оспорено пред съответния административен съд, а ако е оспорено - след приключване на съдебното производство, съгласно чл.127, ал.(6) от ЗУТ.

7. Прилагане на ОУПО

7.1. Правила и нормативи за прилагане на ОУПО.

Правилата и нормативите за прилагане на ОУПО са неразделна част от плана и се изготвят в съответствие с действащата нормативна уредба на страната. В случаите, когато е налице необходимост от въвеждане на специален режим на устройство и контрол за дадени територии се изготвя и Раздел „Специфични правила и нормативи за прилагане на ОУПО“. Такива територии, съгласно Наредба №7, са: „територии или части от тях с особена териториалноустройствена защита и територии с режим на превантивна устройствена защита“. Тези два вида територии са ясно формулирани и описани в § 5, т.4 и т.5 от ЗУТ, според които:

- „територии с особена териториалноустройствена защита“ са защитените територии за природозащита по Закона за защитените територии, за културно-историческа защита по Закона за културното наследство и музеите, други територии със специфична характеристика, чиито режими на устройство и контрол се уреждат в отделни закони (внеокопанинските и крайграничните територии, морското крайбрежие, територията на столицата и други), свлачищните територии, санитарно-охранителните зони около водозточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водозточниците на минерални води - публична държавна собственост съгласно Закона за водите“;

- „територии с режим на превантивна устройствена защита“ са определени с концепции и схеми за пространствено развитие и с устройствени планове територии, които притежават висока природно-ландшафтна, екологическа и културна стойност, но не са обявени за защитени със специален закон“.

Обхватът и режимът на устройството на тези два вида територии се определят с концепции и схеми за пространствено развитие и устройствени планове (в това число и ОУПО), съгласно чл.10, ал.(2) и ал.(3) на ЗУТ.

Предвид наличието на множество територии в рамките на община Карнобат, които отговарят на цитираната по-горе формулировка на ЗУТ, за прилагането на ОУПО в тези територии следва да се разработят „Специфични правила и нормативи“, които да отговарят на следните основни изисквания:

- да дефинират точно броя, вида, местоположението, границите и спецификата на териториите с особена териториалноустройствена защита или с режим на превантивна устройствена защита;
- да регламентират специфичен устройствен режим за всяка една от тези територии, отговарящ най-добре на нейната специфика и отразяващ изискванията, заложиени в съответната заповед за нейното обявяване или план за управление (ако има такива);
- да се дадат параметрите на допустимите дейности и ограничителните режими в тези територии, които да гарантират тяхното съхраняване и опазване;
- да предвидят средствата за контрол на прилагането на „специфичните правила и нормативи“ и начините за осъществяване на предвижданията, залегнали в тях, както и органа, оторизиран да контролира тяхното спазване.

7.2. Механизъм за прилагане на ОУПО.

Влизането в сила на общия устройствен план е последният етап от разработката, който се третира в нашата законодателна уредба. Според нейните постановки с това приключва окончателно процесът по устройствено планиране на територията.

За да се превърне обаче, тази устройствена разработка в реално работеща система за управление на урбанизационните процеси в общината, е необходимо нещо повече от наличие на Общ устройствен план. Необходимо е изработването на Рамкова програма за неговата реализация. Тази програма следва да структурира и илюстрира заложените в ОУПО урбанистични намеси в отделните територии в ясна и логична схема за практическа реализация на идеите.

Рамковата програма за реализация на ОУПО следва да се диференцира на отделни структурни програми, съответстващи на различните функционални направления - обитаване, труд, отдых и туризъм, обществено обслужване, техническа инфраструктура и други специфични тематични направления, характерни за разглежданата територия (по преценка на разработващия колектив). За реализацията на всяка една структурна програма е необходимо изготвянето и реализирането на определен набор от инвестиционни проекти.

Конкретният брой и формулировка на отделните структурни програми и инвестиционни проекти зависи от спецификата и проблемите в разглежданата територия, но при всички случаи се запазва йерархичната връзка от общото към частното: Рамкова програма за реализация - Структурна програма - Конкретен инвестиционен проект.

Реализацията на всеки самостоятелен инвестиционен проект спомага за реализацията на цялостната структурна програма, а тя от своя страна има своя принос за реализацията на Общия устройствен план на общината.

За осъществяването на каквато и да било инвестиционна инициатива обаче, е необходимо да се разработи съответния набор от Подробни устройствени планове (ПУП) за дадената територия. Тези планове се изработват в съответствие с предвижданията на Общия устройствен план и целят да подпомогнат неговото пълноценно прилагане. За всеки отделен случай конкретната разновидност на ПУП (съгласно чл.110, ал.(1), т.1-5 от ЗУТ) се определя съобразно възникналите потребности.

За обезпечаване на етапите на устройствено планиране (ОУПО и ПУП), както и за реализация на отделните инвестиционни намерения е необходимо осигуряването на

съответните финансови средства. Основните източници на финансиране могат да бъдат групирани по следния начин:

- средства от **Държавния бюджет;**
- средства от **Общинския бюджет;**
- средства от **Оперативни програми на Европейските структурни фондове;**
- средства от **публично-частни партньорства;**
- средства от **частни лица;**
- други източници на финансиране.

8. Мерки за осигуряване на публичности и прозрачност на плана

8.1 Обществено обсъждане

Разработения Предварителен проект на ОУПО – Карнобат, преди внасянето му за приемане от Експертния съвет на общината, се предоставя на гражданите за запознаване и произнасяне по неговите предвиждания, чрез провеждане на Обществено обсъждане, съгласно чл.127 ал.1. на ЗИД ЗУТ.

Задължение на Възложителя е да изпълни изискванията на чл. 121, ал.1., както и осигуряването на участници, гости, наблюдатели и представители на медиите.

От Изпълнителя се изисква да разработи Методика за провеждане на Общественото обсъждане, която да съдържа предложения за:

- А. Структура на обществения форум
- Б. Програма за провеждането му
- В. Модератор на форума
- Г. Външни експерти – специалисти в устройственото планиране

Изпълнителят подготвя Доклад, съдържащ обобщена картина за състоянието на общината, с основните аспекти на нейното развитие, разкритите проблеми и предложените в Предварителния проект на ОУПО мероприятия, за тяхното решаване.

Отправените препоръки, забележки и допълнения се отразяват в Протокол, който е документ за приложение при изготвянето на Окончателния проект на ОУПО.

В представеното от Изпълнителят „Техническо предложение”, се очаква доразвитие и допълване на посочените изисквания, както и представяне на предвижданията за ползване методи за провеждане на общественото обсъждане.

9. Окончателен проект на ОУПО - Карнобат

От Изпълнителя на задачата се изисква, в Окончателния проект на Общия устройствен план на община Карнобат, да се допълнят и коригират текстовите и графични материали, съобразно решенията на експертните съвети, становищата на заинтересованите централни администрации и препоръките от обществените обсъждания.

В тази фаза Изпълнителят да изготви Финални документи, съдържащи текстови и графични материали, коригирани и допълнени, съгласно предходния абзац, всички с обозначение „Общ устройствен план на община Карнобат – Окончателен проект”.

Обемът и съдържанието на изготвените материали е както при Предварителния проект, но с извършените корекции и допълнения.

ОУПО – Карнобат, Окончателен проект – текстови и графични материали, се предоставя на Възложителя в 3 екземпляра на хартиен носител и 3 броя CD.

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Общият устройствен план на община Карнобат (ОУПО) следва да координира действията на всички структури, които имат отношение към устройството и развитието на разглежданата територия.

На първо място това са - **Общинският съвет, Кметът на община Карнобат и Общинската администрация**, които провеждат политиката в устройственото планиране на общинско ниво.

Освен тях, в процеса на управление на урбанизационните процеси в общината се включват и **други структури на местното самоуправление и местната администрация, гражданите и неправителствените организации, бизнесът и частният сектор.**

При изработването на ОУПО следва да се осигурят необходимите условия за прилагането на интегриран подход за устойчиво социално-икономическо, пространствено и инфраструктурно развитие на общинската територия.

С оглед осигуряване на безпрепятственото и успешно прилагане на плана **следва да се разработи и Рамкова програма за неговата реализация.**

Подобна програма за реализация следва да бъде изготвяна за всеки следващ мандат от управлението на местната власт. По този начин органите на местното самоуправление и местната администрация се ангажират да изпълнят набор от конкретни цели и задачи, заложи в ОУПО. Контролът върху прилагането на Програмата за реализация на ОУПО следва да се осъществява посредством представянето на ежегодни доклади за изпълнението на плана пред съответните оторизирани органи и гражданското общество.

Основна роля в този процес играе Кметът на общината. Тази теза е заложена и в нормативната уредба на страната. Съгласно чл.127, ал.(9) от ЗУТ „**Кметът на общината представя за приемане от Общинския съвет ежегоден доклад за изпълнението на Общия устройствен план на общината и прави предложения за изменение на плана, ако такава се налага.**”

Наличието на Програма за реализация на ОУПО гарантира успешното прилагане на плана през целия жизнен цикъл на прогнозния му хоризонт на действие.

КМЕТ НА ОБЩИНА КАРНОБАТ:.....

/ГЕОРГИ ДИМИТРОВ/

